

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník X. ● číslo 1 ● február 2012

Z OBSAHU VYBERÁME:

- Bursa bude v sobotu
- Kliešťová encefalitída

*Fašiangy sú milý sviatok,
ponúknite šunky plátok,
slaninku aj klobás pár,
neľutujte pre nás dar.
My vám za to zaželáme
zdravie, šťastie, požehnanie,
nech sa majú dobre muži
aj ich rúče, milé panie.
Keď pálenky pridáte,
do roka si vašu dcéru
isto-iste vydáte
a keď dáte vína,
oženíte syna.*

Fašiangy - symbol veselosti, zábavy a hodoovania. Začalo obdobie zábav, plesov a karnevalov. Také boli fašiangy v minulosti a také sú v redukovanej podobe takmer i dnes. Fašiangové obdobie sa vlastne začína už v čase od Troch Kráľov a trvá do Popolcovej stredy. Je v podstate obdobím prechodu od zimy k jari. Po ňom nasleduje čas štyridsaťdňového pôstu. Vyvrcholenie fašiangových sviatkov bolo vo fašiangový utorok - posledná muzika spojená s pochovávaním basy. Fašiangy boli a hádam ešte i sú nielen tou zvláštnou časťou roka, keď „by malo byť všetko naopak“, ale je to i čas stretávania sa, spoločenských posedení a akéhosi „prosenia“, aby rok, ktorý sa len nedávno začal, bol štedrý a bohatý ako fašiangový čas.

Keďže Veľká noc je pohyblivý sviatok a každý rok pripadne na iný dátum, niekedy je koncom marca, inokedy na začiatku alebo v polovici apríla, a to v závislosti od dátumu prvého jarného splnu mesiaca, aj fašiangy trvajú rôzne. Tohoto roku fašiangové obdobie končí 21. februára. Popolcová streda - začiatok pôstu - pripadá na 22. februára. Na Popolcovú stredu vstúpime do obdobia Veľkého pôstu. Voláme ho *Veľkým*. Ale môže byť *Malý*, alebo *Nijaký* - *Žiadny*. Všetko závisí od toho, aký osobný postoj k nemu zaujmeme. K pôstu môžeme pristupovať ako k

Od fašiangov k pôstu

nejakej informácii. Napríklad k informácii o astronomickej jari, čiže prijat' do svojho vedomia nejakej informácie, že sa čosi okolo mňa deje. V celej Katolíckej cirkvi sa zmení liturgická farba, kňaz bude oblečený do fialového ornátu, zmenia sa liturgické piesne, nápevy, nebude sa spievať aleluja, jednoducho zmenia sa časti liturgie. Vo mne sa pritom nemusí zmeniť nič. V období Veľkého pôstu sa má uskutočniť v živote kresťana predovšetkým naša vnútorná premena, naše pokánie. Vnútorné pokánie kresťana sa môže prejavovať veľmi rozmanitým spôsobom. Sväté Písmo a Cirkevní otcovia zdôrazňujú najmä tri formy: pôst, modlitbu a almužnu. Preto kresťania od začiatku praktizovali pôst - nazývaný Veľkým, lebo preyšoval iné pôsty časom trvania - trval štyridsať dní, čiže od Popolcovej stredy do Zeleného štvrtka. Rovnako bol veľký, čo sa týka obsahu. Mnohí si tieto praktiky osvojili aj dnes. Nájdu sa ale aj takí, ktorí povedia: veď toto všetko je prežit' a zastarané a nemoderne. Pripustíme, že je to nemoderne, ale pripustíme aj to, že je to moderná nutnosť, aby

sme dokázali prijat' pravdu o sebe, o svojej ohraničenosti a krehkosti.

Prvotným cieľom pôstu je uvedomenie si svojej závislosti na Bohu: Ak máme vždy dostatok, ľahko sa staneme príliš sebaistými, vidiac len svoje vlastné schopnosti, a podliehame falošnému pocitu úplnej nezávislosti a sebestačnosti, všetko nám je samozrejme. Pôst nás robí „chudobnými v duchu“, vedomými si svojej slabosti, bezmocnosti a závislosti na Bohu.

Ruský kňaz a duchovný mysliteľ Sergej Bulgakov to vyslovil: Ak sa v pôste zriekame... lebo len tí, čo sa zdržanlivosťou naučili ovládať svoje chute (a nielen po jedle), sú schopní zakúsiť plnú slávu a nádheru toho, čo nám Boh dáva.

Dobre chápaný a prežívaný pôst nás môže posunúť o významný krok dopredu. Skutočný pôst prinesie nekonečne obohacujúcu blízkosť Boha, ktorý je schopný zaplniť v našom živote každé prázdno. Po období Veľkého pôstu prichádza Veľká Noc - oslava zmŕtvychvstania Krista, nášho Vykupiteľa. Prežívajme teda svoj pôst v spojení s Kristom tak, aby bol aj pre nás a pre našich blízkych novým vzkriesením na čoraz plnší život v láske, ktorá nezomiera a nad všetkým víťazí.

Roman Kupčák
duchovný otec

Rekonštrukcia priestorov v kultúrnom dome

V januári začali práce, ktorými sa má získať rozsiahly priestor na spoločenské podujatia a výstavy. Bude vytvorený z vestibulu a priestorov po bývalej Palme. Zároveň sa tu vybudujú aj sociálne zariadenia. Zbúrali sme priečku, ktorá oddeľovala tieto dva prie-

story. Miesto nej tam bude sklenená výplň so širokými dverami. Umožní sa tak pohodlný prechod z vestibulu na výstavu. Výstavná miestnosť bude slúžiť aj na spoločenské podujatia, napríklad fašiangové zábavy. Táto prestavba by mala prispieť k ich účelnejšiemu a lepšiemu využitiu pre kultúrny život obce.

Demografické údaje obce Valaske

Počet obyvateľov	
K 31. 12. 2011:	3810
Občanov (nad 15 rokov):	3248
Priemerný vek:	40,32 roka
Prihlásených:	79
Narodených:	24
Odhlásených:	52
Zomrelých:	47

Vážení občania!

Dovoľujeme si Vás informovať o zmenách v štruktúre daňových úradov, ku ktorým dochádza z dôvodu reformných zámerov realizovaných v Slovenskej republike.

K 1. januáru 2012 bude zriadených 8 daňových úradov v sídlach krajov a 1 daňový úrad pre vybrané daňové subjekty so sídlom v Bratislave.

Na zabezpečenie výkonu činnosti daňových úradov v pôsobnosti krajov bude od 1. 1. 2012 vytvorených 39 pobočiek (PDÚ) a 42 kon-

OZNAM

Pre dočasné umiestnenie MŠ do priestorov Klubu dôchodcov na nám. 1. mája vo Valaskej starosta obce pozostavuje od 1.2.2012 činnosť klubu do odvolania. Prosíme organizácie, aby na schôdzkovú činnosť využívali kluby dôchodcov v materskej časti obce a na Piesku.

taktných miest daňových úradov (KMDÚ). Transformáciou daňových úradov sa pre klientov nemení dostupnosť služieb daňovej správy.

Sieť daňových úradov i ich pobočiek a kontaktných miest bude kopírovať doterajšie lokality daňových úradov.

Od 1. 1. 2012 vznikla v Brezne na adrese: Pobočka DÚ, Laskomerského 14, 977 01 Brezno

Úradné hodiny: v pondelok – štvrtok od 9:00 do 17:00 h., v piatok od 9:00 do 14:00 h.

PREDSTAVUJEME POSLANCOV OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VO VALASKEJ

Blažena Pastírová

Poslanec z prvého volebného okrsku

Počet hlasov: 217

Narodená: 1.9.1947

Stav: vydatá

Deti: 1

Vzdelanie: stredné odborné s maturitou

Si dlhoročná poslankyňa obecného zastupiteľstva. Poznáš spoluobčanov aj ich problémy. S čím sa najčastejšie občania na teba obracajú?

Najprv by som chcela poďakovať za dôveru tým občanom, ktorí ma kontaktujú kdekolvek a kedykoľvek. Narodila som sa vo Valaskej a som na to dostatočne pyšná. A preto sa snažím pracovať ako poslankyňa tak, aby som sa mohla každému pozrieť priamo do očí. Moja viacročná poslanskeká skúsenosť hovorí, že by sme mali občanov nielen vypočuť, ale pre nich aj niečo urobiť. A tu vidím práve rozdiel v komunikácii poslancov a vedenie obce teraz a predtým. O problémoch musíme rozprávať a keď sa dá, treba konať v prospech občanov ihneď. Najčastejšími problémami občanov v našej dedine sú cesty, životné prostredie a samozrejme aj neprispôsobiví občania. Ale to sú všetky veci, ktoré môžeme za dobrej spolupráce zmeniť. Treba však aj aktívnu pomoc od občanov aspoň tým, že sa budú viacej zaujímať o dianie v obci. Týmto by som rada pozvala na zasadnutia obecného zastupiteľstva širokú verejnosť, kde sa riešia záležitosti obce. Bez Vašej spolupráce, váženi občania, nedosiahneme také ciele, ktoré by bolo nutné dosiahnuť. Hovorí sa, že viac hláv- viac rozumu, a to by sme chceli.

Si predsedníčka sociálnej komisie. Ako je postarané o starých a chorých ľudí, ktorí potrebujú opatrovateľskú službu? A koľko ich v súčasnosti evidujeme?

Naša obec zamestnáva 9 opatrovateľiek, ktoré opatrujú 12 občanov s rôznym stupňom zdravotného postihnutia. Sú to všetko ženy z našej obce, ktoré majú opatrovateľský kurz, ktorý im zabezpečil náš obecný úrad. Práca opatrovateľiek je, dá sa povedať, ťažká, hlavne pri ležiacich pacientoch. Naše opatrovatelky to nerobia preto, aby zarobili, ale aby pomohli, a to je ich plus. Naše poďakovanie patrí im všetkým. Okrem toho poskytujeme v obci aj donášky obedov pre nemocných starých ľudí prostredníctvom drobných miestnych služieb. Zabezpečujeme pre niektorých spoluobčanov náhradných príjemcov sociálnych dávok. Prin-

cíp je ten, že sa im peniaze rozdelia až potom, keď majú vyplatené bývanie a všetky mesačné poplatky. Je to vlastne služba, naučiť ich hospodáriť s peniazmi, a neprísť o strechu nad hlavou. V sociálnej komisii riešime aj niektoré problémy rodiny, ktoré sa nedostatočne starajú o deti. Minulý rok sme robili analýzu klubov dôchodcov. V dedine ich máme tri. Najviac je vyťažovaný rôznymi akciami klub dôchodcov v starej Valaskej, kde je vedúcou pani Jarmila Havrilová. K výmene vedúcej klubu dôchodcov v Piesku došlo od 1.1.2012. Doterajšej vedúcej pani Krnáčovej ďakujeme za prácu. Na jej post nastúpila pani Oľga Kováčiková. Klub dôchodcov v novej Valaskej nevyvíja svoju činnosť, lebo teraz je tam materská škola z dôvodu veľkého počtu detí v MŠ. Sociálna komisia pracuje na klubovom poriadku, čo doteraz nebolo. Môžem sľúbiť, že do dvoch mesiacov to uvidíme aj do života po schválení v zastupiteľstve. Keď sme otvárali kluby dôchodcov, chodilo tam veľa ľudí, no teraz sa to zmenilo. Návštevnosť je nízka. Nevie, kde sa teraz schádzajú členovia Jednoty dôchodcov, ale bolo by vhodné využiť klub dôchodcov v starej Valaskej. Viem, že sú aj starší občania, ktorí nemôžu chodiť, ale prechádzka aspoň tým mobilnejším len pomôže.

Kedy bude do našej obce distribuovaná potravinová pomoc? Vyrieši potravinová pomoc situáciu v sociálne slabších rodinách?

S potravinovou pomocou je to dosť problematické. Sociálna pracovníčka obecného úradu urobila zoznam občanov, ktorým pomoc patrí. Prihlásených bolo dosť a obec vytvorila všetky podmienky na to, aby sme potraviny mali na čom a kde previesť, ale všetky tieto prípravy vyšli nazmar. V ten deň, keď bolo oznámené, že potraviny prídu, pre našu obec nebolo zaslané nič. A čo nás prekvapilo najviac, že niektoré dediny v našej oblasti potravinovú pomoc dostali a niektoré nie. Nevie, akým kľúčom, a kto to prideluje. Dostali sme zatiaľ iba informáciu, že potraviny budú dovezené v jarných mesiacoch. Zo strany obce je všetko pripravené. A môj osobný názor na túto pomoc je taký, že niektorí dôchodcovia pri súbehu dôchodkov majú nárok na potravinovú pomoc a takí, čo majú len vdovecký a svoj nemajú, poberajú len asi okolo 200 €, nárok nemajú. Nespravodlivé je aj to, že sa nezrátajú dôchodky manželov a pomoc mala byť so súčtu. Ale to je len moja myšlienka. Zásadná chyba sa stala pri tvorbe smernice, ktorá hovorí o potravinovej pomoci. Postrehla som aj takéto vety: však nech nám dajú, aspoň to dám psíkom. A to je proti myšlienke pomôcť potravinami tam, kde je naozaj nevyhnutná. Potravinová pomoc nevyrieši zlú sociálnu situáciu našich rodín. Pomoc by bola účinná vtedy, keby mal každý prácu a za prácu aj mzdu.

Na Októbrovej a Tehelnej ulici máte pekne upravené fasády bytových domov. Z môjho laického pohľadu to bolo rýchlo a kvalitne urobené. Čo by si poradila svojimi skúsenosťami ostatným majite-

(Pokrač. na str. 3)

(Dokonč. zo str. 2)

Iom bytových spoločenstiev?

Môžem konštatovať, že naše SVB každý rok investuje do opráv dosť finančných prostriedkov. Nechcem tým povedať, že len my. Robia to všade tam, kde majú takých skvelých majiteľov bytov, ako máme my. Nemáme vždy na každú vec rovnaký názor, ale už tým, že u nás dobre pracuje správna a dozorná rada SVB, dajú sa veci predpokladať a majiteľom bytov predkladať dosť kvalifikované návrhy. Zúčastňujeme sa rôznych školení a sme v Združení vlastníkov bytov so sídlom v Košiciach, odkiaľ niekedy čerpáme námety a konzultujeme jednotlivé problémy. Pre to všetko je nutné rešpektovať názory majiteľov bytov a úzko s nimi spolupracovať. Fasády opravujeme odbornou firmou a financovanie zabezpečujeme výhodným úverom. V oblasti spravovania je ešte jedna zásadná vec. Všetko je nutné robiť v rámci dodržiavania zákonov. Jedná sa o korektné vzťahy a dodržiavanie termínov. V tomto roku budeme pokračovať opravou fasády na Októbrovej 470. A čo máme viac ako iný? V bývalej sušiarňu bytového domu, Októbrová 470, prevádzkujeme posilňovňu a naši majitelia bytov si môžu zahrať aj stolný tenis. Nezarábame na tom, ale z príspevkov si kupujeme náradie. A to je recept, že keď máte schopných a šikovných majiteľov bytov, všetko urobia pre spokojnosť samých seba.

Dobre poznáš situáciu v obci. Čo sa z tvojho pohľadu má riešiť prioritne?

Som členkou stavebnej komisie a práve v tejto oblasti je treba pohnúť dopredu. A čo nás ťaží? Kanalizácia v novej Valaskej, kvôli ktorej nemôžu

ľudia stavať nové domy, oprava cesty Pod Hrbom, kanalizácia v starej Valaskej a na Piesku, opraviť treba aj Tajch. Problém Partizánskej cesty, Tatranskej ulice, cesty Osloboditeľov. V posledných dňoch sme so starostom obce hovorili okrem iného aj o zničenom prístrešku na Lipovej. Určite to nebol iba sneh, ktorý zničil (dá sa povedať) celú strechu. To isté je aj s prístreškami v starej Valaskej, kde mládež po večeroch zničila to, čo bolo pekné. Nebudme ľahostajní k ničeniu majetku, ktorý máme a mal by byť na prospech všetkých. Takých vecí je mnoho, ale práve keby občania mali záujem prísť na zastupiteľstvo, spolupráca by bola lepšia na vyriešenie viacerých problémov.

A materská škola?

Rodičov detí v materskej škole určite bude zaujímať informácia, že obecné zastupiteľstvo schválilo, aby priestory škôlky boli rozšírené o priestor terajšej pošty. Aj táto akcia mohla byť už zrealizovaná, ale Slovenská pošta doteraz nevypracovala projekt na rekonštrukciu priestorov na Námestí 1. mája 461 pre nové priestory pošty. Trvá to už pol roka.

A čo povedať na záver?

Chcela by som poďakovať všetkým tým, ktorí niečo urobili a myslia na dobro našej malebnej dediny. Koľko občanov, ktorí len tak, hoci iba na návštevu, zavítajú do našej dediny, povedia, že poloha dediny je jedinečná. I keď je rozľahlá, ale je krásna, položená medzi Nízkymi Tatrami a Slovenským Rudohorím. Delí ju rieka Hron, prameniaca pod majestátnou Kráľovou holou. **Takže, Valaštania, máme byť právom na čo hrdí.**

Ďakujem za rozhovor.

Pavel Švantner

Poslanec v treťom volebnom okrsku

Počet hlasov: 103

Narodený: 24.07.1966

Stav: ženatý

Deti: syn Adam

Vzdelanie: Stredné odborné učilište strojárské Piesok

Zamestnanie: Železiarne Podbrezová

Si bývalým predsedom a terajším aktívnym členom dobrovoľného hasičského zboru. Môžeš nás podrobnejšie informovať o jeho činnosti?

Po mojom ukončení predsedníckej funkcie, ktorá končila v roku 2004, som ostal dobrovoľným členom v dobrovoľnom hasičskom zbere. Od tohto roku sa snažím čo najviac ako je v mojich silách, pomáhať a zúčastňovať sa pri rôznej činnosti tohto spolku, ktorá je rôznorodá. Od rôznych školení ktoré nám určuje zákon kultúrnych udalostí, cez previerky pripravenosti, ktoré už skoro každý rok organizuje naša organizácia, až po rôzne brigády, ktoré sa musia vykonávať pre správny chod nášho spolku a zabezpečenie nášho hlavného poslanca, a to je chrániť majetok občanov ako aj majetok obce pred požiarmi. Naša činnosť nespočíva len v ochrane majetku pred požiarmi, ale pomáhame aj pri iných udalostiach, či sú to živelné pohromy, ktoré sa z roka na rok prejavujú v dosť intenzívnom množstve, hlavne počas dažďového obdobia. Začína sa nám v poslednom období stávať, že máme výjazdy aj k strateným osobám. Toto je dosť ťažká úloha, keď máte hľadať stratené osoby. Nie je to príjemná záležitosť, hlavne keď ide o niekoho zo spoluobčanov. Ako som už spomenul, naša činnosť bude aj naďalej spočívať v ochrane majetku pred požiarmi a predovšetkým v prevencii, aby sme požiariom čo najviac predchádzali. O toto sa budeme usilovať čo najviac.

Blíži sa fašiangový čas. Si členom kultúrnej komisie, ktorá a s dobrovoľným hasičským zborom spoločne organizuje valaštiansku bursu. Ako by sa mala podľa teba táto dlhoročná tradícia oživiť a spestriť?

Ja si myslím, že fašiangový sprievod a fašiangové zvyky v našej obci by mali ostať nezmenené, až na niektoré malé detaily, ktoré sa týkajú najmä organizačnej stránky. Mal by sa zmeniť deň konania a upraviť smerovanie sprievodu a masiek. Myslím si, že by sa malo viac ľudí veseliť na námestí spolu s maskami. Toto však bude predmetom dohovoru s organizátorom Fašiangov a ja dúfam, že to budú opäť dobrovoľní hasiči.

Tento rok je naplánovaná oprava obvodového múru jazierka na Studničke. Plánuje sa aj s vyčistením jazierka a nasadením rýb?

Keď som sa dozvedel, že som bol zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva dal som si túto úlohu za prioritu. Na prvom riadnom pracovnom stretnutí poslancov so starostom obce som s touto požiadavkou vystúpil a bolo to zahrnuté do plánu investičných akcií na rok 2011 ako bod alebo úloha číslo 1, ktoré sa mali v roku 2011 vykonať. Pre zlú povodňovú situáciu v našej obci, konkrétne lokalita Potôčky - veľké, malé a Suchá dolina, sa táto úloha musela presunúť na iné obdobie. Tieto práce, ktoré sa vykonávali pre záchranu majetku občanov pred povodňami, boli prvoradé. Dúfam, že sa nám to tohto roku podarí aj s vyčistením a nasadením rýb.

Ako si predstavuješ obohatiť kultúrne a športové dianie v našej obci?

Kultúrne a športové dianie v našej obci by som definoval ako jedno z najlepších na okolí, veď také akcie, ako sú fašiangy, pečenie harule, volejbalový turnaj, dychovky, jánske ohne, kultúrna jeseň a mnohé iné ktoré som nespomenul nám môžu okolité obce len závidieť a to vďaka podpore obecného úradu

a mravenčej práce chlapcov z drobných prevádzkarní.

Snáď by som mohol podotknúť, že mi tu chýba viacero turnajov. Mohol by sa viac rozvíjať tenis, nohejbal, basketbal. Veľmi sme chceli, aby sme tohto roku stihli ľadové ihrisko, ale žiaľ počasie nám urobilo škrt cez naše plány, takže sa aj touto cestou občanom našej obce ospravedľujeme a dúfame, že nám to občania prepáčia.

Ako sa ti spolupracuje s poslancami a zároveň aj s občanmi našej obce?

Na túto otázku budem odpovedať asi takto. Tá prvá spolupráca s poslancami je v poriadku, vieme sa dohodnúť skoro o všetkom, aj keď nejde všeličo ako po masle. Problémov v tejto obci je pomerne dosť, a tak musíme hľadať kompromis, aby sme dali veci na správnu mieru. Na tú druhú časť otázky už nemôžem odpovedať tak jednoznačne. Poprosil by som aj touto cestou občanov obce, aby boli nielen voči poslancom, ale aj medzi sebou viac ohľaduplnejší a disciplinovanejší. Myslím si, že veľké množstvo problémov sa dá vyriešiť pokojne, nie osočovaním a kritizovaním. Som zástancom toho, že keď sa veci alebo problémy riešia pokojne, skôr sa ten daný problém alebo vec vyriešia. Toto je môj názor.

Keďže pracuješ a máš aj rodinu, ostáva ti čas aj na tvoje koničky a záľuby?

Môj voľný čas, prežívam so svojou rodinou a to hlavne so synom, ktorý je akurát v takom veku, že si vyžaduje všetku pozornosť. Samozrejme ostal som verný mojej najväčšej záľube, a to hasičstvu. Tomuto koničku sa venujem od základnej školy a nebanujem ani minútu, že som sa dal na tento koniček, veď chrániť majetok druhých pred požiarmi a inými pohromami je to najlepšie, čo môže človek dokázať. Ak mi zostane ešte voľný čas, rád sa prejdem po prírode a rád hubáčim.

Nakoniec nášho rozhovoru by som chcel našim občanom ako poslanec obecného zastupiteľstva popriať v novom roku všetko dobré, pevné zdravie, veľa šťastia a mnoho spokojnosti v osobnom i pracovnom živote.

Ďakujem

Rozhovory pripravila Danka Králiková

Rozprávková zima

21. december bol pre Materskú školu vo Valaskej veľkým dňom. Stalo sa tradíciou, že v kultúrnom dome predviedli škôlkari šiestich tried svoj pekne a poctivo navrhovaný program, aby ním potešili svojich rodičov, starých rodičov, ale aj všetkých priaznivcov MŠ, ktorí zavítali na naše vystúpenie. Po predstavení „Dievčatko so zápalkami“ a „Stará pec rozpráva“, s ktorými deti vystúpili minulé dva roky, sa tento rok taktiež pod režisérsku taktovku predstavenia „**Rozprávková zima**“ podpísala MUDr. Lea Weberová. Na scenárii s p. Weberovou spolupracoval Jaroslav Juzek.

Všetkých prítomných privítala príhovorom pani riaditeľka MŠ Mgr. Iveta Babčanová. Tentoraz sa dej predstavenia odohrával v lese medzi zvieratkami. Do prostredia zasneženého lesa v kultúrnom dome prvé prítancovali malé deti ako snehové vločky, potom predškôláci - zajačiky hľadali správny nos pre snehuliaka, deti z ďalšej triedy vyslobodili kačičky z ľadu kapra, stredné deti - pavúky - vykrmovali cukrom mušku svetlušku, iné deti - medvedíky - našli v svojej špazji nezbednú líšku, vlka a posledné vystúpili deti ako vtáky, ktoré učila sova, ako sa

správať počas Vianoc, aby sa zapáčili Ježiškovi. O vysokú úroveň predstavenia sa postarali viacerí: samotné deti svojou vytrvalosťou

krásny kostým snehuliaka a kapra, hudobnému sprievodu - p. Vlaste Pastorkovej hrou na akordeón, Mgr. Bundovej za spev, zvučiarovi p. Marianovi Auxtovi. Odmenou za našu dlhodobú a náročnú prípravu bol potlesk v hľadisku a rozžiarené očka detí, ktoré zo srdca

ale aj s tými, na ktorých myslíme. Vezmi si sviečku do dlani, zašepkaj tisíc želaní.

Pozri sa hore do neba, svieti tam hviezda pre teba.

V jej svetle svet sa ligoce, prajem vám krásne Vianoce!

Dúfame, že sme aj týmto pred-

v navčičovaní, pani režisérka Lea Weberová, pani riaditeľka, všetky učiteľky, ktoré tiež pripravili aj pekné kulisy, porozdeľovali kostýmy všetkým deťom. Poďakovanie patrí aj krajčírke p. Medvedovej za

a s radosťou zahrli svoju úlohu. Celé predstavenie ukončil Filipko krásnym vinšom:

Vianoce sú tam, kde nikto neplače, Vianoce sú tam, kde voňajú koláče. Vianoce sú s tými, ktorých ľúbime,

stavením prispeli ku krajšiemu prežitiu a vytvoreniu peknej atmosféry blížiacich sa Vianoc.

Mgr. Ľubica Pruknerová,
MŠ Valaská

foto: Tomáš Náther

Prežili sme krásne vianočné sviatky. Pevne dúfam, že všetky naše deti, ale aj rodičia si ich spoločne užili v krásnej rodinnej atmosfére a pohode.

Naša materská škola patrí k tým inštitúciám, v ktorých sa vždy niečo deje. A nebolo tomu

inak ani medzi vianočnými sviatkami. Uskutočnili sme úpravy našich tried. Ocko Peťa Kňazika sa ponúkol, že nám sponzorsky položí do tried plávajúce podlahy. V pondelok 27.12.2011 prišli do materskej školy pani učiteľky, ich rodinní príslušníci, rodičia: p. Zlevský,

PodĎakovanie

p. Gonos, p. Vrbovský a zamestnanci VPP, ktorí ochotne vypratali nábytok z tried, aby ich pripravili na rekonštrukciu. Po troch dňoch sa naše triedy zmenili na nepoznanie. Podlahy boli položené, bolo potrebné uskutočniť posledné úpravy. Ponosiť nábytok do tried, doviezť z Brezna koberce a urobiť veľké upratovanie, aby deti mohli nastúpiť do materskej školy. Prvý deň po sviatkoch sme ich museli umiestniť v triedach materskej školy v KD, kde sa deťom veľmi

páčilo. Boli spokojné hlavne preto, že tam nemuseli spať. Nadšenie detí, rodičov, ale aj celého nášho kolektívu bolo veľké, pretože naše triedy dýchajú novotou a rodinnou

atmosférou, ktorú si spoločne aj s deťmi denne vychutnávame. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí prišli a pomáhali. Pánovi Kňazíkovi a jeho pracovnej partii, menovaným rodičom, zamestnancom VPP, kolektívu učiteliek materskej školy a ich rodinným príslušníkom. Tiež ďakujeme p. Farárikovi, p. Pekároví, p. Troligovi, ktorí uskutočnili dokončovacie práce a položili v triedach koberce.

Ešte raz všetkým srdečne ďakujem v mene svojom, ale hlavne v mene všetkých našich spokojných detí a rodičov.

text + foto: Mgr. Babčanová Iveta, riaditeľka MŠ

Práca, aktivity a úspechy ZUŠ -ky v 1. polroku.

nom vianočnom stromčeku. Zneli vianočné piesne, rozprávková hudba a koledy. Sviatočná hudba bola umocnená premietaním malieb a fotografií so zimnou a náboženskou tematikou žiakov výtvarného odboru. V nasledujúci deň sme rovnako príjemnú predvianočnú náladu vytvorili na koncerte v Predajnej, kde žiaci našej pobočky bohatou ponukou vianočných melódií potešili svojich rodičov i starých rodičov.

Už niekoľko rokov spolupracuje ZUŠ s materskou školou pri tvorbe programov na rôzne príležitosti. Hudobný sprievod pod vedením pani učiteľky Vlasty Pastorkovej spoluúčinkoval aj na tohtoročnom vianočnom programe pod názvom „Rozprávková zima“.

Čas plynie rýchlym tempom. Ani sme sa nenazdali a 1. polrok tohto školského roka už máme za sebou. Učitelia a žiaci stihli toho za tento krátky čas naozaj veľa.

V rámci 10. ročníka kultúrnej jesene „Valaská 2011“ sa uskutočnil koncert učiteľov. Všetci účinkujúci sa v pestrom programe snažili predviesť svoje hudobné majstrovstvo, aby čo najviac zaujali a potešili divákov a boli vzorom pre svojich žiakov.

Zo žiackych úspechov treba vyzdvihnúť účasť žiaka Mateja Veselku na koncerte víťazov celoslovenskej interpretačnej súťaže „Nitrianska lutna“ v Nitre. Súťaž v hre na dychové nástroje prebiehala v máji 2011. Vo svojej vekovej kategórii v hre na klarinete získal Matej Veselka 1. miesto, čím si zabezpečil účasť na koncerte víťazov, ktorý sa konal 4. novembra v Nitre. Dňa 16. novembra sa v koncertnej triede ZUŠ prezentovali žiaci školy na štvrtročnom koncerte. Predstavili sa žiaci rôznych vekových kategórií v hre na hudobných nástrojoch a v speve. V pestrom programe znela hudba klasická, tanečná, filmová i ľudové piesne. Ďalším významným podujatím, na ktorom spolupracovali pedagógovia a žiaci ZUŠ, bol slávnostný koncert pri príležitosti 55. výročia založenia dychového orchestra Valaská.

28. novembra so svojim hudobným programom žiaci a učitelia ZUŠ spríjemnili slávnostné popoludnie jubilujúcich členov Matice slovenskej vo Valaskej. Svojimi melódiami umocnili slávnostnú atmosféru tohto podujatia.

Keď sa priblížil čas vianočný, ďalšie vystúpenia sa niesli v tomto duchu a bolo ich naozaj dosť. Vianočnými koledami i ľudovými piesňami sme potešili obyvateľov Domova sociálnych služieb „Tereza“ v Hronci. Zahrali a zaspievali sme si spoločne s členmi Jednoty dôchodcov na ich predvianočnom posedení v školskej jedálni ZŠ. V koncertnej triede našej školy sme 14. decembra privítali deti materských škôl z Valaskej a Štiavničky na výchovnom koncerte. Aj týmto spôsobom sa snažíme zaujať našich najmenších, aby sme ich priviedli do svojich radov. Všetci sme sa spoločne tešili na 15. december, kedy sme sa stretli pri rozsvietení

Atmosféru Vianoc v obci už tradične navodil na Námestí 1. mája „Živý Betlehem“. Príchod Vianoc a narodenie Ježiška prišlo pozdraviť mnoho malých i veľkých koledníkov. Pestrú paletu účinkujúcich doplnili aj žiaci ZUŠ - ky.

Po vianočných sviatkoch, prázdninách a zaslúženom oddychu sme sa opäť pustili do muzicírovania na polročných triednych koncertoch. Všetci žiaci hudobného odboru predviedli pred zrakmi svojich blízkych naše spoločné hudobné pokroky. Koncertnou triedou sa ozývali známe i menej známe melódie, diela skladateľov vážnej hudby i ľudové piesne v rôznych úpravách a prevedeniach.

Po každom koncerte či vystúpení odznel zaslúžený potlesk, ktorý bol odmenou i povzbudením do ďalšej práce tak pre žiakov, ako aj ich učiteľov.

Mgr. art. Adriana Bundová
foto: Barbora Strmeňová

Obec Valaská odmenila najlepších žiakov

V prvom polroku 2011/2012 boli za výborný prospech a vzorné správanie odmenení nasledovní žiaci a študenti:

Natália Fašková
Simona Zelenčíková
Michaela Rafajová
Viktória Kováčová
Katarína Čellárová
Andrea Fašková

Radka Nezbedová
Ivana Makovníková
Anna Netíková
Matej – Alexej Helc
Maroš Holko
Matej Veselka

Kliešťová encefalitída a prečo na ňu treba myslieť už v zime

Na niektoré sezónne ochorenia musíme myslieť vopred, aby sme im vedeli predísť. Patrí medzi ne aj kliešťová encefalitída. Keďže s deťmi často navštevujeme lesy, lúky, parky, hlavne v jarnom a letnom období, keď je najvyššia aktivita kliešťov, mali by sme sa účinne chrániť a ochrániť hlavne naše ratolesti. Najviac kliešťov sa prichytí práve na ne, lebo sú malé a dotýkajú sa kožou tráv a krovín, na ktorých sú kliešte prichytené.

Kliešťová encefalitída je ochorenie centrálneho nervového systému /zápal mozgových blán a mozgu/, ktoré spôsobuje vírus prenášaný kliešťom.

Vírus pochádza z infikovaných zvierat, najčastejšie z drobných hlodavcov, lesnej zveri a vtáctva. Cicaním na nich sa kliešť infikuje a náhodne prenáša nákazu na človeka. Infikovať sa môžeme aj konzumáciou surovej alebo nedostatočne tepelne spracovaných výrobkov z týchto surovín. Inkubačný čas ochorenia sa pohybuje v rozmedzí 7-14 dní.

Typickým príznakom ochorenia sú vysoké horúčky, bolesť hlavy, malátnosť, vracanie a svetloplachosť. U časti chorých prebieha ochorenie úplne ľahko alebo pod obrazom chrípky. Pri postihnutí mozgu sa prejavia obrny hlavových nervov a končatín. Tie sa ťažko hoja a väčšinou ostávajú doživotne. Pri najťažšom priebehu pacient zomiera. Keďže ochorenie spôsobuje vírus, liečba sa sústreďuje na tlmenie príznakov ochorenia, znižovanie horúčky atď.

Infikované kliešte sa vyskytujú v endemických oblastiach, v listnatých a zmiešaných lesoch, v miernom pásme, kde žijú nakažené zvieratá - vysoká zver, líšky a hlodavce. Infikovaných kliešťov je pomerne malé percento. Sú to lokality do 800m n. m. a to najmä na západnom Slovensku v okolí Nitry, Topoľčian, levíc, Nových Zámkov, Štúrova, na Považí a na východnom Slovensku - Rožňava, Košice. Kliešte nájdeme aj v záhradách a mestských parkoch. Odtiaľ ich prenášajú túlavé psy a vtáctvo. Ochorenie je sezónne, vyskytuje sa od februára do novembra, najviac v júni.

Kliešť sa drží na obrátených stranách ste-

biel tráv a listov krovín, a to do výšky približne jedného metra. Prichytáva sa buď na odevu a odtiaľ sa dostáva na kožu človeka, alebo sa uchytiť priamo na nechránenej koži. Obľubuje miesta s kožnými záhybmi ako podkolenná jamka, vnútorná strana stehien, oblasť slabín, podpažšie, intímne miesta. V slinách kliešťa je látka na znecitlivenie miesta vpichu, preto si aj viac dní nevšimneme, že sme objektom jeho hostiny.

V prípade, že si nájdeme prisatého kliešťa, treba v prvom rade dezinfikovať miesto prisatia dezinfekčným roztokom, uchytiť ho tupou pinzetou čo najbližšie ku koži a ľahkým kývavým pohybom ho vytiahneme. Po vybratí znovu kožu dezinfikujeme. V prípade, že si netrúfate vybrať kliešťa sami, alebo sa neodstránil celý, treba navštíviť lekára.

Najúčinnejším prostriedkom na zabránenie ochorenia je prevencia - všeobecné opatrenia a očkovanie. To znamená, pri potulkách prírodou nechodiť mimo turistických chodníkov, nelíhať si v tráve a neodkladať si na trávu šatstvo. Vhodné je nosiť dobrý odev - hladké svetlé látky, dlhé rukávy, dlhé nohavice. Treba používať účinné repelenty. Očkovanie je bezpečné a imunitný systém človeka si vďaka nemu vyrobí protilátky v takom množstve, aby sa pri napadnutí vírusom dokázal brániť.

Optimálne je začať s očkovaním v posledných zimných mesiacoch, napr. vo februári, po prvej dávke druhú podať v intervale 1 mesiaca a 3. dávku za 6 mesiacov. Prvé dve dávky ochrania človeka už pred tzv. jarnou aktivitou kliešťov a tretia dávka posilní imunitu pred jesennou aktivitou kliešťov. Ochrana trvá tri roky a po ich uplynutí treba vykonať preočkovanie 1 dávkou. Očkovať sa možno aj zrýchlenou schémou, keď sa podávajú dávky v mesačných intervaloch alebo dvojtýždňových intervaloch. Vtedy treba preočkovanie vykonať už po prvom roku.

Proti kliešťovému zápalu mozgu sa očkujú aj osoby profesionálne vystavenému riziku ochorenia - laboratórni pracovníci, lesní robotníci, poľovníci, horári.

Nezanedbajte všetky dostupné možnosti prevencie pred ochoreniami, vyskytujúcimi sa v jarnom a letnom období, napriek tomu, že zima sa nám ukazuje ešte v celej svojej kráse.

Krásny zvyšok zimy Vám praje Vaša detská

Volby vtedy a dnes

Boli časy, keď kvôli volbám sa nikomu vráska na čele robiť nemuseli. Nebolo nad čím rozmýšľať. Stačilo prísť do volebnej miestnosti (to sa muselo!), člen volebnej komisie strčil občanovi do ruky volebné lístky, ten urobil pár krokov

a strčil ich do urny. Keďže sa volila len jedna strana a jej kandidáti, nebolo čo upravovať, o nikom rozhodovať. Nevie, prečo sa tomuto aktu prenesenia lístkov do urny hovorilo volby. Uvedomelosť občana sa posudzovala podľa toho, ako zavčasu prišiel volby a ako rýchlo preniesol volebné lístky do urny. Chodenie za plentu, či prezeranie si mien kandidátov, bolo podozrivé. Vedúcej strane bolo treba bez zaváhania dôverovať. O tom svedčila aj 99,9% účasť voličov, čo znamenalo aj presvedčivé volebné víťazstvo štátostrany.

Ako mladý učiteľ som predsa len mal obavy ignorovať túto volebnú frašku. Vtedy sa zdôrazňovalo, že učiteľia ako vychovávatelia mladej novej generácie sú zároveň aj politickí pracovníci a majú byť príkladom. Neprísť na volby znamenalo byť označený ako protištátny živel a byť v pozornosti agentov ŠTB. A tak som sa na volby aspoň nehrnul. Ba môžem sa pochváliť, že sa mi podarilo byť aj posledným. To som už sedel pri obede, keď mi pri dverách zazvonila členka volebnej komisie (mimochodom moja vtedajšia kolegyňa) a s výčitkou v hlase mi oznamovala, že čakajú už len na mňa. Mojou vinou prehrali aj súťaž medzi volebnými obvodmi, kto bude mať skôr odvolené. Tak som jej odpovedal, že volby predsa trvajú do večerných hodín a že v klude dojem svoj obed. Po dlhšej obedňajšej sieste som potom odhodlane vykročil k volebnej miestnosti, kde som bol tak túžobne očakávaný.

Po malej perličke z dôb totality sa chcem zamyslieť nad naozajstnými voľbami. Tie tu máme od príchodu demokracie. Občania s volebným právom volia starostov, poslancov obecných i parlamentných, aj prezidenta štátu. Volieb je neúrekom a občan, ako sa na demokraciu patrí, má moc vo svojich rukách. Vraj. Na chvíľu skutočne áno. Ale aké pocity, aké skúsenosti majú ľudia z demokratických volieb? Pri parlamentných voľbách, ktoré nás o chvíľu čakajú namiesto jednej strany máme už 22 rokov zakaždým na výber viac ako dve desiatky zaregistrovaných strán a každá môže predložiť 150 svojich kandidátov. To je vyše 3 000 ľudí, ktorí sú ochotní a pripravení nám oddať „slúžiť do roztrhania tela“ a starať sa o naše (svoje) blaho. Nechcem a nebudem tu opakovať to, čo dobre viete, aká je realita. Ako vyzerá naša politická scéna. Aká je tu politická kultúra. A aký je život obyčajných ľudí. Nevyhovárajte sa teraz na krízu.

Poznali sme, že demokracia má vážne, nielen kozmetické chyby. Trpí krivcou a stratou pamäte. Nelieči sa, aj keď diagnózy sú známe. Sú tu vyvolení, ktorí si môžu dovoliť všetko a nemusia sa obávať, že zlo, ktoré spáchali, bude potres- (Pokrač. na str. 7)

(Dokonč. zo str. 6)

tané. Korupcia – kto maže, ten jede. Klientelizmus – bližšia košela ako kabát. Zneužívanie právomoci verejného činiteľa – nabal' sa, kým je čas. A dalo by sa pokračovať. Kto to zastaví? Nie som až taký pesimista, aby som neveril, že medzi tými, ktorí sa budú uchádzať o svoje zvolenie, sú aj čestní a poctiví muži a ženy, ktorých to všetko úprimne štvie. Možno v každej strane

by sme niekoho našli. Komu však dnes možno veriť? Reči sa hovoria, chlieb sa je. Sluby sa sľubujú, blázni sa radujú. Už sme mnohým nateľili, mnohí nás napálili. A tak tí, čo chceme ísť voliť, máme vrásky na čele. „Demokracia tým, ktorí ju berú zodpovedne, veľmi zväzuje ruky, tým, ktorí ju neberú vážne dovoľuje takmer všetko“. Tak nejako to povedal Václav Havel.

Slovensko potrebuje zodpovedných a morálnych politikov. Od vlády, ministerstiev až po starostov v obciach. Aj bez kauzy Gorila už dávno vieme svoje ako to na Slovensku chodí. Keby sa tí, ktorí vďaka korupcii a províziám zbohatli, premenili na skutočné gorily, mali by sme na Slovensku najväčšiu goriliu rezerváciu na svete. To by potom tie očakávané voľby neboli až tak veľmi zložitá.

Ivan Karak

Hostinský Jozef Valentíny richtárom

Jozef Valentíny bol prvorođený syn obchodníka a majiteľa mlyna na Studničke. So svojimi dvoma bratmi a piatimi sestrami vyrastal v majetnej rodine. Ako najstarší zo súrodencov zveľadoval otcovský majetok. V bývalom panskom hostinci, ktorý po zrušení poddanstva pripadol obci, predával víno. V starej účtovnej knihe sa opakuje nasledovný zápis o obecnom príjme: „Viní quartal za 1/4 ročné predávania vína od pána Jozefa Valentíny – 15 florenov“. Finančne zabezpečený sa Jozef okolo tridsiatky oženil s Paulou Veltzovou. Podľa dobových fotografií to bola dáma, ktorá sa obliekala do krinolín a čipiek. Panstvo sa prevážalo na kočoch, odev všetkých členov rodiny prezrádzal, že patrili do „vyššej“ spoločnosti. V roku 1878 sa Jozef Valentíny stal richtárom obce. V roku 1885, už za richtára Tomáša Trangoša je záznam o platbe „za plác tehelny od pána Valentíny“. Oproti cintorína Valentínyovci postavili tehelnú, na čo si povolali talianskych majstrov. Z prvých tehál vystavali pre svoju rodinu veľký, rozložitý dom. (S úpravami stojí dodnes.) Museli najprv skúpiť staré drevené domy aj so záhradami popod „Ubôč“. Celým dvorom sa tiahli maštale s vysokými strechami, „šopami“ /senníkmi/. Na starých fotografiách vidieť, aké veľké množstvo „šindlia“ bolo potrebné na tieto stavby. O dobytok a práce na poliach sa starali pasieri, sluhovia, slúžky a tiež najatí sezónni robotníci. Role, pasienky, hory, ktoré prešli po zrušení

poddanstva do rúk Valašťanov, získavali postupne krčmári a obchodníci Valentínyovci a Friedovci. Chudobní ľudia sa u nich zadlžili v ťažkých časoch pred a počas 1. sv. vojny a tak prichádzali o majetky. (Za čias poddanstva sa to nestávalo, lebo poddaní nemohli predať ani založiť nič z gruntu, na ktorom žili a hospodárili z vôle hradného pána, ktorému odvádzali dane.)

Família Valentíny vlastnila pozemky smerom na Brezno, Bystú a Mýto pod Ďumbierom. „Za ulicou“, kde ešte nestáli žiadne domy, mali postavené veľké humno, kde sa sluhovia a najatí robotníci sústreďovali pri poľných prácach. Zápis v hasičskej

Rodinný dom famílie Valentíny

kronike hovorí o požiari tohto objektu: „Ťažkou skúškou fajermanov – hasičov bol požiar humna Valentínyho v zime roku 1903. Voda dodávaná z Hrona nestačila. Na radu práve prišlého penzionovaného žandára Jána Baníka od Dušičkov, hádzali do ohňa snehové gule.“ Okolo roku 1900, keď už bol obecným richtárom František Valentíny, druhorodený syn z tohto rodu, poveril

brata Jozefa funkciou veliteľa hasičov. Obaja mali starosť o obecnú hasičňu, striekačku aj o precvičovanie povinných občanov. Na prelome 19. a 20. storočia, v čase tvrdej maďarizácie, si Valentínyovci zmenili priezvisko na Valentényi. Jozef mal tri dcéry a štyroch synov. V školách sa vtedy vyučovalo po maďarsky a panstvo zvlášť dbalo na to, aby sa aj doma hovorilo týmto jazykom. Deti z takýchto rodín študovali v „lepších“ školách južného Uhorska napr. v Pešti. Najstarší zo synov, už tretí Jozef z tohto rodu, sa stal notárom, začas pôsobil aj vo Valaskej. Jeho otec Jozef

a strýko František sa zaslúžili o to, že notársky úrad bol v roku 1896 zriadený vo Valaskej, v budove bývalého panského hostinca. Otec Jozef, hostinský, bol aj jedným zo zakladateľov /1899/ a predsedom Potravného družstva vo Valaskej. V roku 1909 vo veku 64 rokov náhle umrel. Manželka ho prežila len o päť rokov. Nad ich spoločným hrobom na náhrobnom kameni je latinský nápis. Preložil ho pán Vladimír Gottlieb a znie nasledovne: „Čo smrteľné bolo v Jozefovi Valentýnym a v jeho manželke, pod týmto náhrobkom je uschované v nádeji na vzkriesenie.“

Aj keď Valentínyovci podstatne ovplyvňovali život v obci až do konca 2. sv. vojny, už len najstarší obyvatelia si čo-to pamätajú o tomto rode. Jeden zo synov sa vraj dal na hazardné hry. Do kasína vo Zvolene sa vozil rýchlikom, ktorý mimoriadne kvôli nemu zastavil na valašianskej stanici. Takto utrúcal majetok, čo otec nahonobil. Všetky deti z rodu Valentíny sa odsťahovali do miest, len dcéra Mária s manželom a deťmi zostala bývať vo Valaskej, neskôr na Piesku. Vďaka jej potomkom sa mi podarilo získať vzácne fotografie a informácie o panskom rode Valentínyovcov.

Mária Luptáková

Jozef Valentíny so synmi.

Big Air

V sobotu 4.2.2012 sa v našom námestí odohral 2. ročník veľkolepej športovej šou. Organizátorov ani súťažiacich neodradili extrémne nízke teploty. Do súťaže sa prihlásilo 20 jazdcov, súťažilo sa v dvoch kategóriách: lyžiari a snowboardisti. Chlapci vo finále ukázali čo v nich je a predvádzali triky s rozličnou náročnosťou (cork 5, cork 7, misty 180, 360), frontflipy a backflipy.

Výsledky lyžiari : 1. miesto získal domáci jazdec **Jaromír Jirmer**, 2. miesto: Ján Blanský z Liptovského Mikuláša a 3. miesto **Valaštan Martin Babčan**. Srdečne blahoželáme.

Snowboardisti: 1. miesto Jakub Janičkovič , 2. miesto Leo Ivanov a 3. miesto Lukáš Donoval.

Cenu za najlepší trik si odniesol Ján Tajboš za trik corc7 a cenu za best crash získal Lukáš Štulajter, našťastie sa mu nič vážneho nestalo.

Foto: Barbora Strmeňová

vo Valaskej

GENERALNY SPONZOR:

AVROPA®

HLAVNÍ PARTNERI:

OSIRIS globe oxskis.com cropp NEMIROFF VODKA CABAGE SPORT SKIER MONKEY BUSINESS RECORDS grialix

SPECIAL THANKS TO: ELEVANT GROUP S.R.O. © E-GRAFIK, 2012, ŠMENA VYHRAZENÁ

Podujatie sponzorski podporili:

Marek Makuša, Warner Plus s.r.o., Brezno
 Autoservis Krbyľa Valaská
 Martin Krupa Valaská
 Stavebniny Kováčik Brezno
 Dušan Vraniak Tále
 Ondrej Demian Štiavnička
 Michal Balczo Valaská
 Marián Bartošík Mólča
 Peter Sorkovský Valaská
 Mária a Gabriela Andrišková Valaská
 Andrea Andrišková Predajná
 Monika Dobišová Valaská
 Maroš Kysucký Pohronská Polhora
 Božena Daxnerová Valaská
 Juraj Schwarzbacher Osrblie
 Marek Gonda Valaská
 Ingrid Benková Valaská
 a iní nomenovaní sponzori.

Fašiangy 2012

Srdečne Vás pozývame
18. februára (sobotu) o 19.00 hod.
v Kultúrnom dome vo Valaskej

- posedenie pri muzike
- vystúpenie folklórneho súboru Čierťaž
- pochovávanie basy

O občerstvenie je postarané

BURSA - POZOR ZMENA
18. februára (sobotu)
v odpoľudňajších hodinách
na námestí vo Valaskej

ŽIVÝ BETLEHEM

vystúpenie zožalo zaslúžený obdiv a pletesk. Vďačné slová patria aj týmto účinkujúcim, ich vedeniu a harmonikárovi Riškovi Datkovi. Malému Jezuliatku sa

Ďakujeme.

Toto veľavravné slovo sa už tisícročia hovorí vždy, keď nám niekto podá pomocnú ruku, keď je s nami spriaznený v dobrom, ale aj keď s nami súcití pri rôznych skúškach života. Toto vzácne slovo ĎAKUJEM chcem dnes povedať každému, kto sa pričínil o to, aby sme si u nás vo Valaskej na zasneženom námestí tiež s radosťou a nadšením pripomenuli najkrajšie sviatky roka, sviatky lásky a pokoja, Vianoce, aby sme ich privítali ako jedna veľká rodina, ktorá sa kľania malému domnelému Jezuliatku. Jedni s krásnym programom, ktorý si vyžiadala obetavosť od tých najmenších po tých skôr narodených, iní ako účastníci tohto veľkolepého podujatia, ako jeho konzumenti a návštevníci, obdivujúci dômyselnosť našich predkov aj pri príprave štedrovečerného stola prestretého a vystaveného v knižnici pred a počas vianočného obdobia.

Stalo sa už tradíciou, že MO MS v spolupráci s OcÚ každý rok obnovuje zvyky našich predkov, aby sa do povedomia širokej verejnosti dostalo očakávané narodenie Pána, aby sme si v zhone každodenného života a starosti uvedomili, že nastáva čas radosti a veselosti. Chce priblížiť všetkým, že vzácní ľudia sa často rodia v chudobe a s pokorou, s ktorou by mali kráčať trnistou cestou života.

Vianoce skončili a nám zostali spomienky a nádej, že aj v tomto roku sa tradícia Vianoc na námestí bude opakovať a my sa znova stretne ako človek s človekom, ako priateľ s priateľom, ako sused so susedom, aby sme si podali ruky, povinovali, duchovne sa pripravili na sviatky, naplnené vzájomnou láskou, požehnaním a ohľaduplnosťou.

Komu sa aj dnes s vďakou a úctou prihovám ?

Tým členom DH, ktorí fanfárami oznamovali začiatok podujatia. Pánu starostovi Ing. Uhrinovi, ktorý svojím príhovorom pozdravil všetkých, poprial úspech tomuto sviatočnému odpoledniu, zaželel radosťné prežitie Vianoc a všetko dobré do r. 2012 každému občanovi Valaskej. Obdiv a uznanie patrí vedeniu škôl, všetkým pedagógom, maličkým škôlkarom, žiakom základnej školy a základnej ume-

leckej školy, pretože svojou náročnou, dôslednou a zodpovednou prácou, nacvičením jednotlivých vystúpení, priblížili programom a jeho opakovaním históriu vianočných sviatkov, ich tradíciu, koledy, zvyky a obyčaje. Ani zima a poletujúci sneh neodradili maličkých, Troch kráľov, betlehemcov, pastierikov, anjelov, muzikantov, spevákov, aby nám ukázali, ako vie ochota a snaha spríjemniť svojim blízkym, všetkým Valaštanom chvíle vianočných priprav. Ďakujeme vám.

S programom k nám zavítal aj súbor Klások a jeho

prišiel pokloniť aj pán Janko Datko, aby cez zdravotné problémy svojím spevom a harmonikou potešil prítomných a my sme mu za to vďační.

Chceme slovami veľkej vďaky oceniť tých, ktorí aj v tej veľkej zime predstavovali postavy pri betlehemskej jaslíčkach – v postave Jozefa p. Mojžiša Juraja, p. Mihoka Miroslava, ktorí sú aj členmi Spevokolu Lipka, v postave Márie, žiačky základnej školy, ktoré sa striedali, aby betlehemské dieťa nebolo v kolíske samotné a nebyť teplého čaju, veru by im boli zuby drkotali od zimy. Ďakujeme tým žiakom a ich rodičom, ktorí stvárnili anjelikov a s veľkým zanietením rozsvetcovali aj kahance okolo maštaľky.

Nie, nezabudla som ani na členov DH, pod vedením dirigenta pána Jenču. Prvýkrát sa na tomto podujatí zúčastnili a ich vystúpenie vnieslo do predvianočného magického času sviatočnú atmosféru.

Keď sa blížila osemnásta hodina, schody na námestí sa zaplnili členmi spevokolu Lipka pri MO MS, aby pod vedením svojho obľúbeného dirigenta, učiteľa ZUŠ pána Janka Jenču zaspievali vianočné koledy. Podarilo sa im to. Nejednému prítomnému svojím spevom vyčarili úsmev a kedy sa objavila aj slza šťastia. Za veľa hodín nácviku, za vaše vystúpenia po celý rok, aj za tieto krásne vianočné koledy sme vám vďační a želáme,

(Pokrač. na str. 11)

(Dokonč. zo str. 10)

aby vám to tak pekne znelo aj naďalej.

Po záverečnom poďakovaní všetkým účinkujúcim, dirigentovi, po blahoželaní k Vianociam a prianí zdravia, šťastia a požehnaní v novom roku 2012 celej rodine Valašťanov predsedníčkou MO MS zaznela z hrdiel všetkých prítomných hymna Vianoc – Tichá noc.

Táto pekná obnova tradícií Vianoc by sa nezaobišla bez poďakovania pánu Kucherovi Petrovi, ktorého ovečky urobili radosť najmä našim najmenším Valašťanom – deťom. Nebolo by to ono, keby aj maštaluku nebol vystlal slamou a senom.

Ale za všetkým týmto dňom stál tak, ako každý rok, vedúci Perly pán Štubňa a jeho pracovníci, aby s pochopením a ochotne pripravil občerstvenie pre účinkujúcich a horúci čaj pre uzimných. Nielen že sa to patrí, ale slovo ďakujem jemu a jeho pracovníkom je namieste.

O veselú sviatočnú atmosféru sa pričínili aj zvukár pán Marian Auxt a dievčence, ktoré ponúkali čaj / aj „ so zápražkou“, varené víno, vianočný punč, pálenku na slanine krojovanými členmi MO MS Piesok a my im úprimne ďakujeme, lebo všetci sme ako jedna veľká rodina Valašťanov.

Určite sme boli radi, že ešte na poslednú chvíľu sme sa mohli tešiť zo zakúpených darčiek od p.Čuchranovej, p. Sigotského a pána Amricha .

Milo nás všetkých prekvapili pracovníci Stavebnej sporiteľne Wüstenrot z Banskej Bystrice, ktorí obdarovali prítomných spomienkovými darčekom, deti žiadanými cukríkmi a medveď obveselil svojim šanťením tak malých, ako aj veľkých prítomných. Ďakujeme.

Vám, naši milí sponzori, pán Marek a pani Milka Poliakovci, pán a pani Valovčanovci, pán a pani Šramkovci, chlieb a pečivo z Lopeja, Kvety pani Filipkovej a Semančíkovej, pani Vaculčiakovej - patrí tiež naša vďaka.

Zato, že ste a že ste nám pomohli, pracovníci OcÚ a Valbytu, bez ktorých by nebola postavená betlehemska maštaluka, pokrytá čečinou, ale ktorí sa postarali aj o to, že po skončení akcie dali všetko na námestí do poriadku, aj vám sa s vďakou prihovárame.

V nemalej miere sa o zdarný priebeh akcie pričínila naša vedúca knižnice pani Danka Králiková. Nuž čím iným jej vyjadriť veľkú spokojnosť ako tým najvzácnejším, krátkym ale veľavravným čarovným slovenským slovíčkom - ďakujeme Ti, Danka.

Týmto poďakovaním za spoluprácu v uplynulom roku starostovi obce, OcÚ, pánu farárovi, JD, OZ Pekný deň, DH, hasičom, školám, ako aj želaním úspechov a osobného šťastia po celý rok 2012 všetkým obyvateľom, všetkým prítomným, všetkým matičiarom a ich rodinám sa na záver prihovarila Ing. Anna Fischerová.

Ing. Anna Fischerová
predsedníčka MO MS

KRÁSNE SPOMIENKY

Hoci je už február 2012, nedá mi nevrátiť sa k spomienkam na predvianočný čas roku 2011. Príjemným prekvapením pre nás bolo vystúpenie žiačikov z našej materskej školy so svojimi učiteľkami. Určite to dalo námahu nacvičiť taký krásny program, ale výsledok bol doslova senačný. Deti sa na vystúpenie veľmi tešili, čo bolo vidno v ich očkách. Tešili sa a niektorí, ktorí vystupovali prvýkrát, boli plní očakávania, čo ich čaká. Výsledkom boli spokojné detičky so svojimi pani učiteľkami a my, ktorí sme sa zúčastnili na programe, mali sme veru aj v očiach slzy šťastia a radosti. Programom škôlkari prispeli ku krásnemu začiatku vianočného času. Zostaviť taký krásny program dokážu len učiteľky, ktorým je práca s deťmi nielen prácou, ale robia to zo srdca a

je to pre nich poslanie.

Oceniť takú prácu nemožno peniazmi a nijakým slovom, ale predsa prijmite od všetkých, ktorí boli na programe veľké ĎAKUJEME a prajeme vám do ďalšej práce veľa úspechov. Na programe boli aj ľudia z iných miest a konštatovali, že vo Valaskej sa v kultúrnej oblasti robí veľa. Hoci žijú v meste, taký program videli prvýkrát.

Páčil sa im aj živý betlehem, na ktorý sme my Valašťania hrdí. Vianoce treba prežívať nielen obdarovaním sa navzájom, ale aj duchovne a to takýmito programami. Veľa úspechov pri takýchto stretnutiach účinkujúcim a aj divákovi prítomným na akciách.

Blažena Pastírová

Pod'akovanie

Nechceli sme prerušiť viacročnú tradíciu, preto výbor pri ZO JD vo Valaskej zorganizoval pre svojich členov „Posedenie pri Vianočnom stromčeku,“ ktoré sa uskutočnilo 9. decembra 2011 v jedálni ZŠ.

Posedenia sa zúčastnilo menej členov ako v minulých rokoch. Dôvodom bol aj zvýšený poplatok za účasť, ktorý sme museli rešpektovať. Všetci vieme o všeobecnej kríze. Zdražené potraviny, podnikatelia sa tiež sporivo správajú k svojim výdavkom. Nemali sme žiadne sponzorské príspevky a poslancami bolo schválené splatnenie za prenájom

miestnosti, ktoré doteraz nebolo. Tolko na vysvetlenie.

Posedenie nám svojim programom spestrili žiaci Základnej umeleckej školy vo Valaskej so svojimi pedagógmi. Pri dobrej kápušnici, klobáske, pečive a káve v družnej debata pri reprodukovanej hudbe i speve si niektorí aj zatancovali.

Dúfame, že aj v budúcnosti budeme v tradícii pokračovať za pomoci obecného úradu na čele s pánom starostom, za čo mu aj touto cestou ďakujeme!

E. K.

VEČER STARČEKA

Tak dlhé zimné večery,
na okná natlačený zamat- chlad.
Mrzne až ťažko možno uveriť,
že ešte príde jar a zime dá mat.

Tepló plameňa, čo horí v krbe,
oživí starkému spomienky pekne i tvrde.
Pri okne zápalky a tabatierka,
starček podobný telom suchej vrbe
fajčí a ráta snežné, padajúce pierka.

Pierko, jedno za druhým padá,
ako tie roky, čo uplynuli- hľadá.
V nich surfuje osudom daným
Jemu, ale aj tým, čo prišli za ním.

Viac bolo smútku? Či radostí?
Ani nezbadal pri práci a dennej povinnosti.

Starček vychudnutý do kosti
trpezlivo znáša osudu bolesti.

Už má čas, teraz má more času.
Poctivo prešiel svoju životnú trasu.
A zrazu v dyme cigarety,
črtajú sa pred ním celkom iné svety.

Starček, ktorý stromom vracal život
a včelám pracovitým sladil.
Miloval zem s vďakou za jej dary.
Na ľudí nepozeral krivo,
svoj pokoj našiel vo vrchole ľudskej snahy.

Ešte pár zimných večerov
a starček dušou pokojnou, smelou
dofajčí poslednú cigaretu,
vysloví ešte jednu múdru vetu
a s padajúcim bielym snehom
tichúčko poberá sa k novým brehom.

Peter Babčan

Opatrovateľky starých ľudí v zahraničí – aká je realita?

V priebehu posledných rokov sa vďaka neustále rastúcej miere nezamestnanosti veľmi rozmohlo nielen odchádzanie mladých ľudí za prácou do zahraničia. Čoraz viac žien rôznych vekových kategórií, ale aj mužov odchádza každý mesiac za prácou k našim západným susedom – do Rakúska. To, prečo sa tak rozhodli, je zjavné, dôvody, ako strata zamestnania, nedostatok pracovných príležitostí či slabé finančné ohodnotenie v našom regióne, sú každému známe. Aké to však naozaj je?

Osobne poznám viacero ľudí – ženy aj mužov, ktorí si takto zarábajú na živobytie. Mnohí ľudia majú často mylný názor, že je to jednoduchá práca na dva týždne a neskutočne dobre platená. Prax však vyzerá úplne inak. V prvom rade si treba uvedomiť, že sa jedná o 24 hodinovú starostlivosť, takže za dva týždne jedna opatrovateľka odpracuje počet hodín ako priemerný zamestnanec s 8 - hodinovou pracovnou dobou, zhruba za mesiac a pol. Je to psychicky náročné zamestnanie, pretože v 90 % prípadov sa jedná o ťažko zdravotne postihnuté osoby s diagnózami ako Alzheimer, najčastejšie s pohybovými obmedzeniami - až úplným ochrnutím. Rôzne choroby, ktorými trpia starí ľudia, majú rôzny priebeh. Pri niektorých diagnózach bývajú postihnutí agresívni, svojim opatrovateľom nadávajú a nechcú spolupracovať, častá býva inkontinencia. Je nutné si uvedomiť, že opatrovateľky si k svojim príbuzným najímajú ľudia, ktorí sa o nich nedokážu postarať a poskytnúť im dostatočnú zdravotnú starostlivosť, preto sú profesionalita a takisto aj ľudský prístup nevyhnutné. Samozrejme, nájdu sa aj ľahké prípady, keď niektorí pacienti potrebujú v podstate len spoločníka a niekoho, kto na nich dohliadne, ale takých prípadov je naozaj veľmi málo. Opatrovateľ sa časom stáva v podstate členom rodiny, v najlepšom prípade býva s pacientom sám, mnohokrát však aj s inými členmi rodiny. Najťažším momentom býva úmrtie pa-

cienta.

Ďalším mýtom je vynikajúce finančné ohodnotenie – áno, plat opatrovateľiek býva naozaj slušný, ale treba z neho odrátať aj nemalé náklady na dopravu. A takisto treba rátať s tým, že opatrovateľ je zodpovedný za život zvereneného pacienta a musí byť k dispozícii 24 hodín denne a to je veľmi stresujúce. Takisto je tu odlúčenie od rodiny a priateľov, náročnosť na zdravie – psychická a fy-

zická záťaž – dvíhanie nevládných pacientov je náročné na chrbát.

Tu naozaj nie je miesto pre závisť alebo posudzovanie kvôli peniazom, skôr si treba prácu týchto žien a mužov vážiť, pretože nie každý je schopný ju vykonávať. Ak by to niekto robil len pre peniaze a nemal vzťah k ľuďom alebo túžbu pomáhať, nedokázal by v takejto práci vydržať dlho. Ale keď na takúto prácu má niekto predpoklady, je na nás ostatných, aby sme ho povzbudili a podporili.

Celkovo je práca akejkoľvek opatrovateľky, či už pracuje na Slovensku alebo v zahraničí, veľmi náročná a dôležitá, a preto si ich treba vážiť. Veď kto z nás by vo svojich najťažších chvíľach nechcel mať pri sebe niekoho, kto sa o nás dobre a s radosťou postará? Pomáhať tým, ktorí to potrebujú, je jedna z najzásadnejších činností, preto „klobúk dole“ pred každým, kto to robí.

J. Štulrajterová

JUBILANTI

70 - roční

Janka Pekárová
Erika Valovčanová
Júlia Eremiášová
Emília Gibalová
Ilda Kováčiková
Augustín Slušniak

75 - roční

Amália Vrábliková
Alena Bániková
Mária Miháľová
Ján Jenča
Tibor Amrich
Ján Varga
Ján Pepich
Pavel Cihan

80 - roční

Nadežda Paučíková
Mária Sedliaková
Margita Kováčiková

85. roční

Pavína Makovníková

Jubilantom srdečne blahoželáme!

VITAJTE, MILÉ DETIČKY

*Vitaj, dieťa, medzi nami,
vitaj v rodnej dedine.*

Želáme ti šťastia, zdravia veľa lásky v živote.

*Vitaj nám na svete, dieťaťko krásne,
tvoj príchod znamená radosť a jas,
zo šťastia rodia sa najkrajšie básne,
ktoré ti napíše život a čas.*

*Nech Vám v zdraví, šťastí rastie,
nech Vám dáva iba šťastie...*

Narodili sa:

Sofia Križianová
Radka Anabel Ferková
Zuzana Kleinová
Henry Kúdelka
Andrej Rolko

Spomienky

Ťažko nám je bez Vás, ste v našich srdciach. Chladný január bol Vaším posledným mesiacom života. V týchto dňoch si spomíname na našich drahých, ktorí nás opustili. Sestra Janka pred 3 rokmi, brat Tóno pred 10 rokmi a otec Ľaurinc Kučera pred 23 rokmi.

Stále nám chýbajú a spomíname na nich. Kto ste ich poznali, venujte im tiež tichú spomienku. S úctou na Vás spomínajú sestry a bratia, dcéry a synovia s rodinami.

Dňa 26.2.2012 si pripomíname smutné prvé výročie úmrtia našej mamy, starej a prastarej mamy Ľubuše Trangošovej. S láskou spomína dcéra s rodinou.

Dňa 9. februára uplynie rok, ako sme sa navždy rozlúčili s naším drahým synom, bratom a švagrom Milanom Macíkom. S láskou a boľavým srdcom spomínajú mama, brat Ladislav, sestra Evka a Adrika s rodinami. Nikdy na Teba nezabudneme.

ROZLÚČILI SME SA

„Človek prichádza na svet so zatátnymi päťami, akoby hovoril: celý svet je môj. Odchádza z neho s natiaknutými dlaniami, akoby hovoril: pozrite sa, nič si so sebou neberiem.“

Jozef Knizner

Každý z nás má v rámci svojich schopností a možností tú svoju, jedinečnú úlohu pri konaní všeobecného dobra, aby zmysluplne naplnil svoj život. Máme na to dobrého pomocníka – lásku v najrôznejších podobách.

Vinie sa celým bytím človeka, dáva silu, hreje telo aj dušu. Tam, kde je nedostatok pravej, pomáhajúcej lásky, tam sa navŕšia ľudské slabosti, ktoré prinášajú do života choroby.

Nastáva nerovnováha, ktorú opäť vyrovnáva láska. Človek, ktorý miluje a je milovaný, nemôže byť zlý.

Pán Jozef Knizner sa narodil 20. februára 1936 v Sokoľanoch pri Košiciach, manželom Jozefovi Kniznerovi a Barbore Kniznerovej, rodenej Výrostkovej. Vyrastal spolu s bratom Jánom. Základnú školu, aj Štátnu meštiansku školu vyštudoval v Sokoľanoch. Neskôr si doplnil vzdelanie v strojníckej škole pre pracujúcich pri Priemyselnej škole strojníckej na Piesku, kam prišiel za prácou.

V podniku Strojárne Piesok pracoval až do svojho dôchodku. K jeho záujmom patrili futbal a stolný tenis. Spolu s manželkou Pavlínou vychovali dve deti, dcéru Renátu a syna Michala.

Pán Jozef Knizner zomrel 6. decembra 2011.

Marcela Ličková

Keď odchádza človek, ktorého sme poznali, vybavujeme si v pamäti chvíle, ktoré sme s ním prežili. Keď odchádza blízky človek - matka, premkne nás pocit ľútosti, že tie spoločne prežité chvíle, sme nevyužili lepšie. Uvedomíme si, čím pre nás bola naša mama.

Čo všetko bola schopná pre nás urobiť, čo všetko urobila. Často krát sme to brali ako samozrejmosť, povinnosť voči nám. Ale tak to nie je, pretože matka to robí pre svoje deti z čistej lásky a patrí jej preto slová uznania a prosté odpust' a ďakujem.

Pani Marcela Ličková sa narodila 11.10.1932 vo Valaskej ako najstaršia dcéra rodičov Martina a Márie Libičovej. Základnú školu vychodila v obci Valaská, ďalej v štúdiu pokračovala v Meštianskej škole v Brezne. Ako 16-ročná stratila mamu a musela sa starať o dvoch mladších súrodencov.

V roku 1950 sa zoznámila s budúcim manželom Miroslavom Ličkom. Dňa 6.10.1951 uzavreli manželstvo. V r.1952 sa im narodil syn Miroslav, v 1954 dcéra Mária a v 1956 dcéra Katarína. Bola zamestnaná v obchode a neskôr pracovala v Strojárňach Piesok až do dôchodku.

Pani Marcela Ličková zomrela dňa 6. decembra 2011.

Irena Siládiová

Osudy ľudí sú plné otázok a prekvapení. Nikdy nevieme, čo sa skrýva za ďalšou zákrutou dní. Niekedy kráčame naplnení spokojnosťou z nášho šťastia, z vlastných úspechov či úspechov našich rodinných príslušníkov a priateľov. Sú však aj chvíle, kedy sa nás zmocní beznádej a smútok...

Smrť človeka, ktorý bol celé roky našou súčasťou, takisto otvára oči slzám a srdce bolesti.

Pani Irena Siládiová vyrastala v rodine Paulíny a Joachima Šuhajdu vo Valaskej s tromi bratmi: Jozefom, Štefanom a Viliamom. Celý život prežila vo Valaskej, v rodnej obci, kde spoznala aj svojho manžela. Narodila sa im dcéra Danka. Celý jej život bol naplnený láskou a starostlivosťou o druhých. Viedla skromný a jednoduchý život.

Pani Irena Siládiová zomrela 10. decembra 2011.

Martin Benčík

Vykročili sme do nového roka, prežívame dni, kedy sa niečo končí a niečo začína, kedy si želáme, aby budúcnosť bola plná porozumenia, lásky, pohody a príjemných chvíľ. A práve v tomto období nás opustil pán Martin Benčík.

Pán Martin Benčík sa narodil 23. novembra 1919 vo Valaskej v rodine Martina a Márie Benčíkovej, rodenej Havrilovej. Vyrastal v rodnej obci spolu so svojimi 5 súrodencami. Navštevoval Ľudovú školu vo Valaskej, potom Meštiansku školu v Brezne.

V bývalých štátnych Železiarňach v Podbrezovej, v závode Piesok sa vyučil v profesii strojníka a úplne stredoškolské vzdelanie technického smeru ukončil maturitou.

Po vypuknutí 2. svetovej vojny sa zúčastnil bojov ako vojak rýchlej divízie v Sovietskom zväze. Po vyhlásení mobilizácie znovu nastúpil do ďalšej činnosti služby a bol odvelený k spojovaciemu práporu.

Domov sa vrátil v októbri roku 1944. Ďalej pracoval v závode Piesok až do odchodu na zaslúžený dôchodok. Za usilovnú a svedomitú prácu mu bolo udelené rezortné vyznamenanie „Najlepší pracovník strojárrenskej techniky Generálneho riaditeľstva v Prahe.“ a Štátne vyznamenanie za pracovnú vernosť. Za odborovú činnosť vo funkcii predsedu mu bola udelená medaila Odborového zväzu v Prahe.

V mimopracovnej činnosti 18. rokov vykonával funkciu predsedu Národného fondu v našej obci, dlhé roky pracoval ako dobrovoľný pracovník vo funkcii predsedu Osvetovej besedy a bol členom i funkcionárom Zväzu protifašistických bojovníkov vo Valaskej. Ako dôchodca bol nápomocný pri rozvíjajúcej sa činnosti ako vedúci Miestnych drobných prevádzkarní. Nebol mu ľahostajný ani celkový rozvoj kultúrneho života v našej obci, o čom svedčí i zriadenie pamätnej izby.

V osobnom živote sa stalo významným uzavretie manželstva s Kristínou, rodenou Molčanovou a narodenie jedinej dcéry Ivetky.

Pán Martin Benčík zomrel 31. decembra 2011 vo veku 92 rokov.

Eleonóra Leschnitzká

Čas sa nevie navíť. Nevie spomaliť ani zrýchliť svoje nekonečné plynutie, v jeho stopách zostávajú naše roky a to, čo nazývame minulosťou. Pod jeho dotykmi nám ostávajú krásy v tvári, tak ako stromom letokruhy vo vnútri kmeňov. V každom z leto kruhov je napísaný príbeh stromu. A človek? Aká je jeho cesta životom? Búrky rokov ho napájajú múdrosťou, v lúčoch stretnutí sa odovzdáva ľuďom, kým sa jeho púť neodkloní ku krajine zosnulých.

Pani Eleonóra Leschnitzká sa narodila vo Valaskej 24. júna 1929 rodičom Oľge Jelenovej

a Ignácovi Sásikovi. Vyrastala v sťažených podmienkach neúplnej rodiny, avšak pod starostlivou, múdrou a láskavou ochranou matky. ZŠ vychodila vo Valaskej, potom študovala na Obchodnej škole v Brezne. Pracovala v podniku Švermove železiarne, v závode Piesok do roku 1951. Tento rok bo významným aj v jej osobnom živote. 24. februára 1951 uzavrela manželstvo s Vladimírom Leschnitzkým. V roku 1954 sa im narodila dcéra Stela.

Neskôr začala pracovať v Mostárni Brezno a prešla mnohými zodpovednými funkciami. Za dobré výsledky v práci bola mnohokrát ocenená rôznymi vyznamenaniami. Okrem pracovných a rodinných povinností si našla čas i na prácu v prospech našej obce - ako poslankyňa Miestneho národného výboru v materskej časti obce a predsedníčka

Sociálno-zdravotnej komisie. Stala sa aj vedúcou Klubu dôchodcov v materskej časti obce.

Pani Eleonóra Leschnitzká zomrela 9. januára 2012.

František Putnok

Namáhavá je plavba po rieke života. Má veľa nebezpečných miest. Už svojím narodením sme predurčení na plavbu o životodarných vodách. Niektorí sa plávajú ostražito. Vyhne sa vírom, plytčinám. Naberá skúsenosti, životné múdrosti, aby raz, keď dozrie čas, zakotvil svoju loď tichočko a plynulo na druhom brehu. Plný životnej múdrosti, cenných skúseností, vďačnosťou za príležitosti prežívaním dozrieť.

Iných zas môže strhnúť dravý prúd a potom už niet cesty späť. Telo nezvláda nápor ťažkých miest. Boj o život vzdávajú, prichádza predčasná smrť.

Každá rozlúčka je smutná, zvlášť keď odchádza človek nečakane a v mladom veku, ale je v našich silách, aby sme ju prežili dôstojne a s úctou za všetko dobré, čo urobil pre iných.

Pán František Putnok sa narodil 19. septembra 1969 v Brezne, rodičom Františkovi a Blanke, rodenej Krupovej. Vo Valaskej prežil celý svoj krásny život. V roku 1966 uzavrel manželstvo so Zuzanou, rodenou Zátrochovou. Narodil sa im syn Denis, ktorého spoločne vychovávali. Pracoval v Strojárňach Piesok, neskôr v Biotike, v Železiarňach Podbrezová a naposledy vo firme Technos.

Zomrel tragicky vo Valaskej 14. januára 2012 vo veku 42 rokov.

Michal Nitka

Žijeme, aby sme sa učili láske, ľúbime, aby sme sa učili žiť. Nič viac nám netreba. K tomuto výroku múdreho človeka sa mi žiada dodať, že žijeme aj preto, aby sme vzájomnými vzťahmi dozrievali a našli cestu k sebe, človek k človeku.

Pán Michal Nitka sa narodil 20. apríla 1935 v Maduniciach, Márii a Rudolfovi Nitkovcom, ako jedno z deviatich detí. Vyrastal so súrodencami v rodnej obci, kde vychodil aj základnú školu. Vyučil sa za strojného zámočníka v Galante a v Brezne. Po skončení školy začal pracovať v Mostárni Brezno. Tu sa zoznámil aj so svojou budúcou manželkou Annou Vrbovskou, s ktorou uzavrel manželstvo v roku 1957. Narodili sa im dvaja synovia Ivan a Peter. Neskoršie nastúpil pracovať do Ž. Podbrezová.

Vo voľnom čase pracoval v záhradke, venoval sa rodine a vnúčatám.

Pán Nitka zomrel 26. januára 2012 vo veku 76 rokov.

Priložil do kozuba posledný kus dreva a zamyslel sa. Jeho myšlienky ho vrátili do roku 1964. Práve v tom čase sa oženil a ako technik vo fabrike v blízkosti okresného mesta mal možnosť dostať od zamestnávateľa dvojizbový byt. Jeho rodičia však boli proti.

„Máš predsa zdravé ruky a my ti dáme stavebnú parcelu. Postav dom, kam by si odchádzal?“ Urobil, ako chceli rodičia, veď ani nastávajúca nevesta nebola proti tomu, aby budúcich potomkov priviedli do vlastného domu. V tom čase zohnať stavebný materiál nebola žiadna hračka. Napriek tomu s pomocou rodiny a kamarátov za dva roky dom postavili.

Bol priestranný, v obývačke s kozubom a nebol problém v budúcnosti vybudovať v podkroví ďalšie dve izby. Narodil sa najskôr syn a po dvoch rokoch dcéra. Mali s manželkou všetko. Deti, dom a po pár rokoch si kúpili aj auto. Síce iba socialistický Trabant, ale dalo sa s tým jazdiť. Dokonca ním boli aj na dovolenke v Bulharsku.

Roky plynuli a Trabant o vyše desať rokov zamenili za „Škodovku“. Pôžičku na dom splácali až do času, keď sa dospelý syn vrátil z vojenčiny. Zatiaľ tí, čo dostali od zamestnávateľa byty, si dovolili kúpiť na seba kvalitnejšie veci, dopriať si viac dovolení či niečo ušoriť, on spolu s manželkou ten dom musel dlhý čas odtrpieť.

Splatiť vtedajších dvesto tisíc korún, hoci obaja s manželkou boli zamestnaní nebola maličkosť. Splácali to vyše dvadsať rokov. Krátko na to sa zmenili pomery v spoločnosti a otvorili sa dvere svetu. Pre neho a jeho manželku to však už bolo neskoro. Nebol už perspektívny káder. Potrebovali nových a mladších. Bol rád, keď z funkcie majstra po dvadsiatich odsľúžených rokoch mohol zotrvať na mieste rádového technika.

Neskôr ako priemyslovák už krátko pred dôchodkom vykonával prácu vo výbore. Nešomral veď o prácu v regióne už začala byť núdza. Syn študoval diaľkovo výpočtovú techniku a dcéra sa v tom čase ako zubná technička zamestnala v Čechách. Mala tam lepšie platové podmienky a neskôr si tam našla aj manžela. Do domu k rodičom chodila iba dva-trikrát do roka.

Syn vyštudoval a tiež vyletel z hniezda. Až do USA. Tam sa dokázal uplatniť, a k rodičom ho to prestalo ťahať. Cestovať tak ďaleko? Chápali a zmierili sa s tým, že ich deti našli uplatnenie v zahraničí. Mali sa inak ako oni v časoch, keď deti priviedli na svet.

Realita

Pokojnú starobu si však nemal možnosť užiť. Manželka, ktorá odišla do dôchodku pár rokov pred ním, ochorela. Vraj obyčajná chrípka - tak povedal obvodný lekár. Po pár dňoch sa jej pritažilo a musela byť hospitalizovaná vo fakultnej nemocnici. Tam robili možné aj nemožné. Tá pliaga z cudziny - vtáčia chrípka, zavinila komplikácie u beztak zoslabnutej ženy a vo veku krátko po šesťdesiatke ostal vdovec.

Síl by mal ešte dosť, ale zohnať prácu ako dôchodca, to v regióne nebolo možné. Iba vďaka priateľom, susedom a vzdialeným príbuzným v obci, v blízkosti malého okresného mesta dokázal vydržať. Následne opakované úpravy cien palív a energií ho však zasiahli.

Snažil sa žiť skromne. Tak bol predsa dlhé roky s manželkou, kým nevybehli deti z domu, naučený. Napriek tomu si začal uvedomovať, že ten dom, ktorý s takou túžbou a láskou postavil a zveladil, je mu na príťaž. Predstava, že jeho dôchodok bude rásť o pár eur ročne, ho priviedla k zúfalému rozhodnutiu. „Ja sa toho domu musím zbaviť. Ak chcem prežiť, tak nemám inú možnosť.“

Navštívil zopár realitných agentúr v okresnom meste. Keď povedal, aký dom a v ktorej obci má na predaj, tak s poľutovaním počúval, že to sa nedá dnes predať. Na dedinu mladí ľudia nechcú, odchádzajú do väčších miest a dom, aký ponúkal na rekreáciu solventnejších ľudí z mesta, nie je atraktívny.

Rozpovedal o tom aj priateľom a príbuzným v obci. Po nejakom čase sa však na neho „usmialo šťastie.“ Dozvedel sa o mladých manželoch z obce, čo čakali už tretie dieťa a ich bytové podmienky boli biedne. Našťastie obaja majú dobré remeslá a nie je u nich obava zo straty zamestnania.

Predstava, že opúšťa vlastný dom, aby mohol na staré kolená bývať pod vlastnou strechou a neskončil niekde v ústave, bola strašná. Nakoniec sa však s ňou zmieril.

Suma, čo za dom v hotovosti dostal, v okresnom meste by mu nestačila na slušnejší byt. Naviac by mesačné náklady na taký byt boli také vysoké, že by si tým vôbec nepomohol. Aj ten jednoizbový si kúpil s odretými ušami. Nábytok ani nevyhnutné potreby kupovať nemusel. Práve dnes sa s domom lúčil.

Dohorelo v kozube a on sa vrátil v myšlienkach do skutočnosti. Ráno prídu noví vlastníci a on im odovzdá kľúče od domu. Mal pocit, že nelen od domu ale aj od vlastného srdca.

JUDr. Oto Malík

Výsledky biatlon

Celkové výsledky Viessmann pohára v letnom biatlone

Mladšie dorastenky: I. Fialková 1; Mladší dorastenci: F. Kramla 4, R. Kubaliak 7, M. Kúdelka 9; Staršie dorastenky: P. Fialková 1; Starší dorastenci: M. Šíma 2, O. Šnejt 8, L. Kramla 9, A. Berčík 10, M. Kubaliak 11; Juniorky: L. Šimová; Juniori: T. Hasilla 1, O. Švantner 4; Muži: P. Ridzoň 1, N. Gröne 7; Ženy: T. Poliaková 2, M. Pančíková 4; Žiačky 10-11: J. Machyniaková 1, L. Janíková 2, J. Graňáková 5, B. Kňazíková 12, M. Nemčeková 14, A. Kúdelková 15; M. Wágnerová 18, D. Petrovská 19, T. Sivčáková 20; Žiaci 10-11: M. Janík 3, J. Kolečar 11, R. Malček 13; Žiačky 12-13: T. Krnáčová 3, S. Lepiešová 15; Žiaci 12-13: P. Štrba 18, E. Troliga 22, P. Kučera 23; Žiačky 14-15: V. Machyniaková 4; Žiaci 14-15: F. Skačan 5, A. Krbila 6. Najlepší klub biatlonu na Slovensku - KB Osrbli.

Od jesene 2011 bol klub premenovaný na KB Valaská - Osrbli.

Prvé kolo Viessmann pohára

Pre všetky kategórie mimo žiakov sa uskutočnilo 29. 30. 12. 2011 v Osrbli. Bežali sa rýchlostné preteky, preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie: Mladší dorastenci: F. Kramla 2,2; R. Kubaliak 10,12; M. Kúdelka 9,5; F. Skačan 8,6; A. Krbila 11,13; Staršie dorastenky: I. Fialková 4,1; Starší dorastenci: M. Kubaliak 2,4; Juniorky: P. Fialková 1,1; Juniori: M. Šíma 1,1; L. Kramla 7,7; A. Berčík 4,6; Muži: T. Hasilla 4,4; N. Gröne 9,7; P. Ridzoň 14,11; Ženy: T. Poliaková 3,4; L. Šimová 2,N; M. Pančíková 4,5.

Pre žiacke kategórie sa uskutočnilo 14. 15. 1. 2012 v Osrbli. Bežali sa rýchlostné preteky, preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie: Žiačky 10-11: J. Graňáková 1,1; D. Petrovská 10,11; T. Sivčáková 11,10;

Žiaci 10-11: D. Medveď 5,6; B. Matovič 9,7; Š. Demeny 10,8; R. Floch 11,9; M. Kubej 12,N; Žiačky 12-13: J. Machyniaková 4,2; B. Zelenčíková 8,4; B. Kňazíková 13,15; A. Kúdelková 14,16; S. Lepiešová 16,13; M. Wágnerová 18,18; Žiaci 12-13: M. Janík 21,20; P. Štrba 10,8; E. Troliga 26,N; P. Kučera 19,23; J. Kolečar 25,24; V. Slezák 24,18; Žiačky 14-15: V. Machyniaková 6,3; T. Krnáčová 8,9; Žiaci 14-15: F. Kolaj 15,15.

Druhé kolo Viessmann pohára

Pre všetky kategórie mimo žiakov sa uskutočnilo 14. 1. 2012 v Osrbli. Bežali sa rýchlostné preteky a dosiahli sme umiestnenie: Mladší dorastenci: F. Kramla 1, F. Skačan 3, R. Kubaliak 11, M. Kúdelka 12, A. Krbila 13; Starší dorastenci: M. Kubaliak 3, O. Šnejt 7; Juniorky: M. Šíma 1, O. Švantner 5, L. Kramla 6, A. Berčík 7; Muži: T. Hasilla 2, N. Gröne 4, P. Ridzoň 8; Ženy: T. Poliaková 2, L. Šimová 1 M. Pančíková N.

Majstrovstvá Slovenska

Pre všetky kategórie mimo žiakov sa uskutočnilo 14. 1. 2012 v Osrbli. Bežali sa preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie: Mladší dorastenci: F. Kramla 2, F. Skačan 4, M. Kúdelka 6, R. Kubaliak 8, A. Krbila 13; Starší dorastenci: M. Kubaliak 2, O. Šnejt 8; Juniori: M. Šíma 1, L. Kramla 4, A. Berčík 6; Muži: T. Hasilla 2, N. Gröne 4; Ženy: T. Poliaková 1, L. Šimová 3.

Otvorené majstrovstvá Európy

Pre kategórie juniorov a dospelých sa uskutočnilo od 27. 1. do 2. 2. 2012 v Osrbli. Bežali sa doteraz rýchlostné, stíhacie a vytrvalostné preteky a dosiahli sme umiestnenie: Juniorky: P. Fialková 29,15,39; Juniori: M. Šíma 22,25,41, M. Kubaliak 46,N,53; Ženy: T. Poliaková 31,35,39, L. Šimová 43,37,27; Muži: T. Hasilla 20,17,34, N. Gröne 66,N,36.

Ing. Jozef Barzik

Futbalový krúžok pri ZŠ Valaská

Historický vývoj

Krúžok vyvíja svoje aktivity už zhruba osem rokov. Najskôr ho viedol Milan Babčan, bývalý aktívny futbalista, neskôr si prizval na spoluprácu Paľa Vilhana, v čase, keď bolo treba deti lepšie pripraviť na nejaký turnaj.

Obidvaja tam vtedy mali svojich synov, ale dnes už trénujú len z lásky k športu, na úkor svojho osobného času. Doteraz to bol len krúžok pre prvý stupeň (deti do 10 rokov), v tomto roku sa to už rozšírilo na 12 rokov, lebo sa chystajú na celoslovenský tur-

pri škole Pionierska 2, Brezno kde sú sústredení najlepší športovci z Horehronia.

Pred siedmimi rokmi však aj krúžku pri ZŠ Valaská uniklo prvenstvo len o vlas a v tomto roku dokonca pohár vyhrali. V takej veľkej výkonnostnej konkurencii je to obdivuhodné. Najlepším hráčom turnaja bol vyhodnotený Lukáš Banko, tri góly dal Lukáš Levík a rozhodujúcimi gólmi sa presadila aj drobná dievčinka Patrícia Adamovičová.

Perspektíva

V prípade, že mužstvo dospe-

Žiacke družstvo na turnaji v Brezno.

Hore zľava: Tréner Pavel Vilhan, starosta obce Ing. Juraj Uhrin, tréner Milan Babčan. Stred zľava: L. Levík, M.Švantner, S. Puška, L.Banko, T.Muránsky. Dolu zľava: Š.Uhrin, L. Kožiak, P.Adamovičová, P. Hadžega, R. Malček.

Žiacke družstvo po výhre v skupine a postupe do finále turnaja o „Pohár riaditeľa ŽP – 2011)

Hore zľava: Adamovičová, Vilhanová (vychovávateľka), starosta obce Ing. Juraj Uhrin. Stred zľava: Uhrin, Hadžega, Puška, Banko, Švantner, Muránsky, Malček, Kožiak. Ležiaci: Lukáš Levík.

Žiacke družstvo a tréneri pri prvom tréningu v roku 09.01.2012.

naj s vekovým limitom 12 rokov. V krúžku majú okolo 28 detí, čo je pomerne dosť.

Účasť na súťažiach a turnajoch

Zúčastňujú sa rozličných turnajov, z ktorých je najdôležitejší turnaj o „Pohár generálneho riaditeľa ŽP“. Pohár väčšinou vyhrali žiaci a študenti zo športových tried

lých OFK Slovan Valaská postúpi do vyššej súťaže, uvažuje sa na jeseň o zriadení žiackeho družstva pri tomto klube. Tam už je vekový limit 15 rokov a tam môžu hrať aj dievčatá. Takže aj Paťa má šancu. Zostava by sa poskladala hlavne z bývalých aj terajších hráčov futbalového krúžku pri ZŠ Valaská.

Vzťahy krúžku s okolím

Tréneri si pochvalujú ústretovosť školy, obecného úradu, vedenia ŽP aj výboru OFK Valaská. Spokojnosť vyjadrujú aj rodičia, aj takí, ktorí k športu blízky vzťah nemajú, lebo deti nevysedávajú

pri televízore, pri počítači a nevlákajú sa. Venujú sa užitočným športovým aktivitám.

Text : Jožo Kán,
foto B.Strmeňová, P.Vilhan

Vo Valaskej vládne futbalový boom...!

Po odmľke už aj vo Valaskej sa hrá súťažný futbal. Hoci v najnižšej súťaži – II. triedy, sk. B. Tu musia dokázať svojou silou a postup do 1. ligy. Všetci im prajeme uskutočniť ich zámer. Jeseň ukázala ich slabiny. Na futbal ako fenomén sa však nemôžeme hnevať, je to ich najobľúbenejšia zábava. Naši hráči z Valaskej sa musia naučiť strieľať góly. Prírodzene gól je obrovská radosť. Samozrejme, nemiemia podliezať vysoko nasadenú latku – názor autora. Naša návšteva viedla na „Vianočný“ futbalový turnaj do Brezna a mapovali sme OFK Slovan Valaská.

Výsledky:

- Osrblie – Valaská: 0:2 gól – Mastný – Belko
- Mýto – Valaská: 2:4 gól – Štec - 2 - Priagoamik - 2
- Tatran, Č.B. – Valaská: 1:4 gól – Meškan – 4
- Bravčovo – Valaská: 2:3 gól – Pribula, Belko
- Valaská – Tatran, Č.B.: 0:1 – 3. miesto

Prajeme všetkým zainteresovaným okolo futbalu pevné nervy a aj športového šťastia s úspešným vykročením do jarnej časti súťaže!

Milan Skladaný

Fotka autora: dňa 20. októbra 1995, Piesockí divizionári (Spartak Piesok)
Stojaci zľava: J. Hula, K. Majer, J. Čefo, V. Petko, V. Pavlovský, J. Plško, J. Citara
Tréner: Kosno, K. Onofrej, Ing. Škopek. GR Espe, zľava kľúčiaci: D. Sliacky, D. Kráuer, M. Ološta, E. Šebesta, neznámy
Foto: archív autora

Z galérie miestnych postáv športu

Pavol Vilhan – tréner žiackeho družstva pri ZŠ Valaská

41 rokov, manželka Silvia, deti Žofka a Jerguš.
Pracuje v ŽP na úseku údržby vo valcovni.

Milan Babčan a Pavel Vilhan

Tréneri žiackeho družstva s trofejmi z turnajov

Odkedy trénuješ žiakov vo futbalovom krúžku pri ŽP Valaská?

Teraz je to už siedmy rok, ale môj kolega Milan Babčan je tu ešte o dva či tri roky dlhšie a on ma aj nahovoril, aby som sa na to dal. Na začiatku sme tam obidvaja mali svoje deti, dnes už v družstve žiadnych príbuzných nemáme.

S Milanom sa poznáme ešte z čias aktívneho futbalu, hrávali sme spolu v Hronci, ja som neskôr hrával aj za Valaskú. S aktívnym športom som musel prestať pre zranenie, ale skúsenosti a elánu na trénovanie mám dosť. S trénovaním začíname deviatego januára 2012.

Kolko máte žiakov v krúžku?

V priemere je to okolo 25 až 28 detí, čo je pomerne dosť veľký záujem. Vyjdeme v ústrety každému, kto sa v škole na krúžok prihlási, dokonca aj z dolnej špeciálnej školy.

Aká je účasť na tréningoch?

Účasť je pomerne vysoká, aj sám som prekvapený, lebo nám chodí na tréningy okolo 75% žiakov. V zime v telocvični je to trochu menej, v lete na ihrisku je to viac.

Aká je veková hranica žiakov v krúžku?

Donedávna to bolo do 10 rokov, ale v tomto roku sa hranica zvýšila na 12 rokov s tým, že pôj-

deme hrať aj na celoslovenský turnaj s účasťou žiakov do 12 rokov. Ale na tréningy a zápasy neoficiálne chodia aj starší žiaci.

Čo robia hráči po prekročení vekovej hranice?

Tých najlepších si vyhladnu funkcionári z Podbrezovej, zvyčajne na niektorom turnaji. Tých si potom pozvú na otestovanie a v prípade úspechu ich presvedčajú, aby pokračovali ďalej v Športovom gymnáziu, Pionierska 4, Brezno, kde z nich vychovávajú budúcich hráčov pre ŽP a okolité kluby. Ostatní hráči si už musia hľadať neskoršie uplatnenie na vlastnú päsť.

Aká bola účasť na súťažiach alebo turnajoch?

Medzi hlavné podujatia patrí účasť na „Pohári riaditeľa ŽP“, kde sa zúčastňuje až 32 škôl z celého Horehronia (v roku 2011 ich bolo len 21). Každé družstvo dostane štartovné 100 €. Hrá sa kvalifikácia po skupinách a finále, do ktorého sa dostanú štyri družstvá.

Do finále sme sa dostali už pred siedmimi rokmi, ale o prvé miesto nás o jeden gól pripravilo družstvo z Pionierskej 4, z Brezna.

Ako to vyzerá s prihlásením žiakov do riadnej súťaže?

Dalo by sa to v rámci OFK Slovan Valaská. Oslovil nás Ondro Balco, že ak by mužstvo dospelých

postúpilo do vyššej súťaže, muselo by si zriadiť aj nejaké mládežnícke družstvo. Z nášho kádra by sme mohli poskytnúť dostatok dobrých hráčov do 15 rokov a ujali by sme sa aj trénovaní.

V riadnej súťaži v tejto vekovej kategórii ešte môžu byť aj dievčatá, pokiaľ na to majú. Paťa Adamovičová by na to mohla mať. Hralo by sa v najnižšej okresnej súťaži, ale súperov ešte nepoznáme. Viem iba o Jasení, ktoré vraj vyhráva všetko, čo sa dá, tak uvidíme. Hra by prebiehala na ihrisku vo Valaskej.

Ako vychádzate so žiakmi a s ich rodičmi?

Zatiaľ to zvládame dobre, kto sa nechce podriaďiť, nasleduje krátky proces. S rodičmi sa stretávame nepravidelne, ale vždy prejavujú radosť z fyzických aktivít detí, aby tieto trávil menej času za televízorom, počítačom a podobne.

Ako zapadla do kolektívu Paťa Adamovičová?

Pred každým zahájením roka aj s kolegom Babčanom všetkým členom krúžku dôrazne vysvetlíme, že nestrpíme žiadne nevhodné prejavy, nadávanie, rasistické pokriky, prejavy mazáctva (agresivitu starších a silnejších voči slabším).

Takže Paťa zapadla dobre, podáva dobré výkony, spoluhráči si na ňu už zvykli a rešpektujú ju. Nie je to jediné dievča v histórii krúžku, ale tie predchádzajúce vydržali kratšie.

Ako funguje financovanie krúžku?

Všetky krúžky financuje škola z rozličných zdrojov. Prispieva aj obecný úrad. A účasť na turnaji o pohár „Pohár riaditeľa ŽP“ sa dotuje štartovným 100 € pre každé zúčastnené družstvo. Vo finálovej skupine sú potom ešte odmeny za umiestnenie, pričom za prvé miesto je to 500 €.

Ako vychádzate s vedením školy, obecným úradom, vedením ŽP a OFK Slovan Valaská?

So všetkými vyššie uvedenými inštitúciami vychádzame veľmi dobre, vychádzajú nám v ústrety, či je to pani riaditeľka školy Vaníková, pán starosta Uhrin, vedenie ŽP a predseda výboru OFK Valaská Ondro Balco. Máme v podstate všetko, čo na činnosť potrebujeme.

Máme po dvoje dresov, funkcionári zo ŽP nám poskytli nejaké lopty, kužele a podobne. Ved' aj my pre nich vychovávame generácie budúcich aktívnych futbalistov.

Ďakujem za rozhovor a prajem veľa úspechov v budúcnosti.

Text a foto – Jožo Kán

Futbalistka

Patrícia Adamovičová (11)

Výška 132 cm, váha 32 kg

**Drobná, usmievavá, sebavedomá, po-
černá slečna, ktorá patrí medzi najlepších
útočníkov žiackeho futbalového krúžku pri
ZŠ vo Valaskej.**

Odkedy hráš futbal?

Asi od šiestich rokov. Jednoducho som sa pridala chlapcom, ktorí hrali futbal na ihrisku za našim činziakom.

Kto ťa na to nahovoril?

Nebolo ma treba nahovárať, sama som sa pridala, lebo sa mi futbal páči.

Ako si sa dostala do futbalového krúžku pri ZŠ Valaská?

Priviedli ma tam chlapci, ktorí tam už hrávali a ktorí ma už poznali z futbalu za činziakom.

Kde trénujete a ako často?

V lete trénujeme na novom viacúčelovom ihrisku za kultúrnym domom, v zime je to telocvična v hornej škole. Trénujeme dvakrát do týždňa, v pondelok a v stredu.

Tréneri (Vilhan a Babčan) sú prísni?

Sú síce prísni, ale nás aj niečo naučia a ja sa viem prispôbiť. Nemám s tým problém.

Ako sa ti hrá v čisto chlapčenskom družstve? Nepodceňujú ťa, že si dievča a ešte k tomu najmenšia z nich?

Chlapci si už zvykli a ja tiež. Som už pre nich rovnocenná, lebo dávam góly a hrá sa mi s nimi celkom dobre.

Berú chlapci ohľad na to že si dievča, menej ťa kopú?

Je to v pohode. Zranená som ešte nebola, ani modriny a odreniny domov nenosím. A keď sa niekedy stane, že ma kopnú, viem aj vrátiť.

Ako sa ti páči hrať v útoku?

Od začiatku hrám v útoku a chcem hrať len tam. Páči sa mi dávať góly.

No veď vraj dávaš najviac gólov. Je tam ešte niekto lepší?

Lepší je Slavo Puška, ten dáva gólov viac, ako ja. On je tiež z Valaskej.

Zatiaľ nie ste prihlásení do súťaže a chodíte len po turnajoch. Ktorý turnaj sa ti najviac páčil?

Zatiaľ som bola na troch turnajoch, na dva som zameškala. Najkrajší bol turnaj v Kremničke, lebo boli veľmi pekné poháre. Ale najlepší bol turnaj o pohár Riaditeľa ŽP, ktorí sme vyhrali. Bola to aj moja zásluha, lebo som dala rozhodujúce góly.

Ako si predstavuješ svoju futbalovú budúcnosť?

Do štrnástich rokov môžem hrať za žiakov, ale ďalej už neviem. Dievčenské družstvo tu v okolí neúčinkuje.

Akú máš známku z telocviku? Robíš ešte aj iné športy?

Z telocviku mám jednotku. Z ostatných športov ešte hrávam hokej s loptičkou (rotobal), ale to je všetko.

Už ťa chlapci aj balia?

Smiech... Ááále, mňa to ešte nezaujima, zatiaľ je to len o futbale.

Tak veľa úspechov v budúcnosti